

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: N. C. SCHINA,

Președinte la Curtea de Apel București

Secretar: VIRGIL ANGHELOVICI

Doctor în drept de la Paris, magistrat

ABONAMENTUL

Pe an, în România	100 lei
6 luni	50 »
3 luni	25 »

APARE ODATA PE SAPTAMANA
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 13/29 —

SUMAR

- Extras din procesul-verbal al ședinței din 9 Dec. 1919 al societății anonime „Curierul Judiciar”;
- **Cazul Schina**, de d-l Alfred Juvara;
- **Primejdia bunelor intențiuni**, de d-l Prim-Președinte Traian Alexandrescu;
- **Competința civilă a judecătorilor de ocoale trebuie mărită**, de d-l judecător Corneliu T. Maiorescu;

JURISPRUDENȚĂ:

- Curtea de casație, secția II: *Cos'ache T. Mircea, recurs penal* (Obligația Curții cu jurați de a pune juriului întrebarea asupra seuzei legale, în cazul când aceasta s'a cerut de acuzat. — Art. 363 pr. penală; art. 250 c. penal);
- Casație s. III: *Banca Generală Română cu Soc. Harvester & Corporation* (Aplicabilitatea decretului-lege 1480 din 1917, pentru anularea actelor de depozitare, săvârșite de inamic în teritoriul ocupat, atât față de părțile contractante, cât și față de cei de al treilea deținători. — Art. 2 și 3 din zisul decret-lege și art. 66 bis, pr. civilă);
- Curtea de apel București, s. III: *Soc. minieră anonimă „Carbun” cu Ministerul Public* (Societate comercială constituită sub ocupațiunea dușmană, având unul din membrii fondatori supus ai unei țări dușmane. — Punerea sub administrație forțată. — Chestiune de apreciere. — Art. 5 al. b, legea din 22 Decembrie 1916);
- Trib. Teleorman, s. I: *Avocatul G. P. Dimitriu cu Nicolae Capră* (Cererea făcută de un avocat, care a prestat serviciile sale pentru un client, de a i se plăti onorariul, este admisibilă, chiar când a fost înlocuit în mod arbitrar prin alt avocat), cu o Notă de d-l E. C. Decusară;
- Trib. Tecuci: *Mihail Romano cu Rașela Katz ca tutoare* (Competință. — Accesoriu. — Art. 20 l. j. o. — Tutore. — Mandatar legal. — Acte de dispoziție. — Delicte și quasi delicte. — Responsabilitate. — Minor. — Acțiunea de in rem verso. — Terțiu. — Locatar. — Minor. — Responsabilitate. — Tutrice legală. — Art. 1434 al. II cod. civil);
- Judecătoria ocol rural Câmpina: *I. Cojenel cu V. Winter și Soc. Alianța* (Lucru judecat. — Condițiuni cerute. — Art. 1201 c. civil. — Obligația alternativă. — Alegerea debitorului în caz de executare. — Art. 1027 și 1030 cod. civil. — Posesiunea ce decurge din executarea unei hotărâri judecătorești. — Acte de violență. — Art. 31 l. j. o. și 1426 c. civil);

Rezumatele jurisprudenței Curților de apel și Casație

- **Apel I:** Sechestrul asigurător. — Creditor dotal. — Căsătorie încă nedeșfăcută. — Neadmisibilitatea sechestrului asigurător. — (Art. 613, 616 al. I și 2 pr. civ. și art. 1271 cod. civ.);
- **Apel II:** Teritoriu anexat. — Naționalitate. — Străin născut în teritoriul anexat (Bucovina), dar domiciliind în România. — Dacă a putut dobândi calitatea de cetățean român față de decretul-lege al Statului român 3744 din 19 Decembrie 1918 pentru anexiunea Bucovinei?
- **Apel III:** Societate minieră. — Anularea ei. — Autoritate de lucru judecat „erga omnes”. — Terții. — Drepturi câștigate. — Decretul-lege 1480 și 3603/918.
- **Apel IV:** Tutelă. — Consiliu de familie. — Fixarea cheltuelilor minorilor. — Încheiere. — Omologarea ei. — Incompetența Tribunalului. — Art. 398 c. civ.
- **Casație I:** 1. Competință. Dacă decretul-lege 1773 din 3 Mai 1919 a modificat dispozițiile art. 58 pr. civilă?
- 2. Dacă dispozițiile decretului-lege 1480 din 9 Decembrie 1917 a derogat la dreptul comun în ce privește suspendarea judecării acțiunii civile până se va pronunța instanța penală în mod definitiv asupra acțiunii publice? Soluție afirmativă.
- **Casație II:** 1. Circumstanțe ușurătoare. — Dreptul instanței de apel de a le înlătura chiar în apelul inculpatului în cazul când nu face mai grea situația lui.

2. Condamnării la închisoare. — Recurs. — Condițiunile sub care urmează a se prezenta spre a-și susține recursul. — Stare de închisoare sau autorizare de liberare pe cautiune din partea instanței de fond. — Dreptul acestei instanțe de a da sau refuza o asemenea autorizare. — Aprecieri suverană.

— **Casație III:** Vânzare de băuturi fără brevet. — Contravențiune. — Elementele acestei contravențiuni.

EXTRAS din PROCESUL-VERBAL al ședinței din 9 Decembrie 1919 al Societății anonime „Curierul Judiciar”

Directorul Ziarului nostru, d-l Președinte N. C. Schina a fost suspendat pe timp de 15 zile de Consiliul superior al magistraturei, pentru conferința sa „Problema judecătorească și Necesitatea înfrățirii Magistraturei cu Baroul”, ținută după invitația Baroului Capitalei.

Din incidentul dintre d-l Schina și Consiliul superior al Magistraturei, suntem datori să reținem numai faptul că Directorul nostru în conferința sa a susținut, cu tăria unei neștrămutate convingeri, două principii de o capitală importanță: **Liberarea Magistraturei de sub jugul politice și Aproprierea Baroului de Magistratură.**

Suntem convinși că în vremea democrației noastre de astăzi, se impune întronarea Magistraturei în rangul ei de singură putere, care poate asigura pacea socială, și constatăm că singurul mijloc de a da Magistraturei rangul ei precumpănitor, nu poate fi decât liberarea ei de sub jugul politicianismului a tot corupător.

Când vedem ca numai Magistratura poate salva Societatea modernă de anarhie, considerăm gestul d-lui Schina ca un act de mare curaj, de înaltă bărbăție și civism, ca din viața liniștită de magistrat să ridice glasul cu hotărâre și să ducă mai departe lupta începută de Magistratura noastră contra politicianismului din România-Veche, care a

jicnit-o fără cruțare prin umilință și prin lipsuri.....

Înțelegem de asemenea, că atunci când aceiași luptă de emancipare, de orice atingere politică, s'a declarat de Baroul-Nou din România-Nouă, care a ridicat acelaș steag de liberare a Justiției, o apropiere dintre Magistratură și Barou este și necesară și folositoare ambelor acestor corpuri, egale în nobleță, în valoare și utilitate socială.

Apreciem prin urmare la înalta lui însemnătate și acest al doilea gest al d-lui Schina, care a înțeles cât de strâns este legată soarta acestor două corpuri, cari nu se pot ridica decât printr'o luptă comună și printr'un respect egal și reciproc.

Pentru toate aceste motive, asigurăm de toată încrederea noastră pe Directorul revistei «Curierul Judiciar» d-l președinte Schina și declarăm că această hotărâre nu este pornită din nici un resentiment contra vreunui corp, profesiune, instituțiune sau partid, ci este pornită numai din dragoste pentru înălțarea justiției, pentru care facem apel la toate corpurile, la toate instituțiunile și la toate partidele să intre cu noi în lupta cea mare.

Toți cei cari ar putea să fie animați de alte intenții și sentimente, n'au ce căuta între noi.

Președintele Consiliului de Ad-ție (s) Dem. I. Dobrescu.

Vici-Președinți (ss) Stelian Popescu ; G. G. Mironescu.

Membrii (ss) Em. Antonescu ; Paul Negulescu ; Mihail G. Valerianu ; I. A. Vasilescu ; N. G. Saita ; Aristide Blanc ; D. R. Ioanițescu ; Iosif G. Cohen ; Ion S. Codreanu.

Censori (ss) Petre Vasilescu ; Th. N. Mandrea ; M. Paleologu ; Lt. Col. Zăvoianu ; N. Stănescu ; Anghel Dumitrescu ; George Schina ; Al. Vellescu ; Florea Chioveanu.

CAZUL SCHINA *)

Președintele secției a 3-a a Curței de Apel, d. N. Schina, a fost trimis, după cererea Primului Președinte al Curței de Casație, în judecata Consiliului de disciplină și condamnat să fie suspendat 15 zile.

Opinia pe care o am de marile lui calități, situația sa de înalt magistrat și din cauza numelui

pe cari îl poartă, de reprezentant natural al magistraturei românești, mă obligă, oricât de neplăcută mi-ar fi sarcina aceasta, să atrag atențiunea publicului asupra cazului președintelui Schina.

Profitând de faptul mării României, și poate sub impresia faptului că Transilvania a avut o bună magistratură, după cât se pare, d. Schina a pornit o mișcare, prin scris și vorbă, în contra amestecului politicei în magistratură, invocând în favoarea tezei sale, în drept, principiile din constituția belgiană, iar în fapt, rezultatele nenorocite și în deoște cunoscute, pe care le-a dat amestecul politicei noastre cu moravurile ei orientale, în magistratura românească. Cu energia sa cunoscută și cu un mare talent de expunere (le talent, voilà l'ennemi) dar lipsit de experiență, prin însăși meseria sa, în arta de a scrie și vorbi, președintele Schina, în loc să se mulțumească să indice numai argumentele, de care se servește în susținerea tezei sale, de oarece sunt trase din fapte cunoscute de toată lumea, vrea din contră să facă dovada complectă și, pentru acest scop, invoacă între altele, diferitele atitudini ale Inaltei noastre Curți de Casație, de unde rezultă limpede, că magistrații noștri, numiți prin intervenția oamenilor politici, sunt nevoiți, la un moment dat, să-și plătească polița și să dea hotărâri care să vie în ajutorul guvernului care i-a numit.

Este acesta un lucru nou ? Nu, căci țara e prea mică pentru ca toată lumea să nu fie în curent cu ceea ce se petrece.

Era însă d-l Schina indicat să pornească în război în contra acestor moravuri după urma cărorora a profitat împreună cu mulți alții, tocmai din cauza numelui și situațiunei părinților săi ? Aceasta este altă chestiune, lăsată la aprecierea președintelui Schina și care nu poate să aibă alt efect, decât acela de a mări sau a micșora autoritatea sa, față de aceia cărorora li se adresează, iar eu mă mulțumesc să constat, că dacă lucrul acesta trebuia făcut, apoi nimeni nu putea să-l facă cu mai multă autoritate, dat fiind calitățile sale, ca talent și tenacitate, și situația sa de reprezentant natural al magistraturei, dacă mi se trece expresiunea.

Aceste fiind faptele, ce putea să facă Inalta Curte de Casație, direct vizată prin eșirea acestui înalt magistrat, care cu cea mai bună credință să avizează să spuie, după propria sa expresiune: „tout haut, ce que les autres pensent tout bas“ ? Să tacă era greu. Să încerce fiecare consilier în mod individual, să dovedească că nu intră în cadrul magistraților vizați de Președintele Schina ? Lucrul era ușor în fapt, căci sunt convinși că foarte mulți Consilieri dela Inalta Curte, sunt personal la adăpostul oricărei critici, dar lucrul nu era realizabil în formă, așa că Inalta Curte a fost forțată să facă ceea ce a făcut, adică să caute să dovedească indirect, prin darea în judecată a d-lui Schina, că

*) Acest articol l'am reprodus după revista «Fapta» în care a apărut eri. (N. R.).

toți membrii acestei Curți știu carte; sunt numiți pe sfânta dreptate; că redactează hotărâri; că nu au profitat niciodată de relațiunile pe cari le au cu guvernânții zilei pentru a fi numiți în diferite comisiuni, și, în rezumat, și mai cu seamă, că nici odată și nici într-o ocazie nu au servit pe cale de deciziuni, pe guvernul care i-a numit.

Trebue să recunoaștem că grea sarcină și-a luat Înalta Curte și trebue să mai recunoaștem că Consiliul superior de disciplină, prin sentința care a pronunțat-o, nu i-a dat nici un ajutor.

În adevăr, președintele Schina, în conferința pe care a ținut-o la barou, a spus, în substanță, că Înalta Curte, pentru a-și achita polița, față de diferitele guverne și, în speță, acel liberal, care a numit pe unii dintre membrii ei, a dat hotărâri contradictorii în chestiuni elementare de drept, în care scopul urmărit reese, nu numai din principiile greșit aplicate, dar chiar din redacția, imposibil de conceput, a acelor decizii, și că o parte din înalții judecători continuă să profite de relațiunile lor de dependență față de guvern prin numirea lor în diferite comisiuni, cu ocazia cărora încasează sume relativ mari, cari ar fi de mare ajutor tuturor magistraților țarei, sub forma echitabilă de sporire a lefurilor.

După cum se vede argumentul d-lui Schina e brutal și cerea un răspuns brutal: excluderea d-sale din magistratură. Și această soluție era singura posibilă, căci sau d. Schina a spus un neadevăr, a calomniat Curtea și în cazul acesta, trebuia neapărat scos din magistratură ca fiind vinovat; sau a spus ceva adevărat, cel puțin în parte, și, în cazul acesta, trebuia să fie tot scos din magistratură pentru prestigiul Curței: scoaterea d-lui Schina constituind în acest din urmă caz, singurul mijloc de apărare pentru înalta magistratură. Și, cu toate acestea, Consiliul de disciplină a văzut cazul altfel decât mine și s'a mulțumit să pronunțe contra d-lui Schina o simplă suspendare de 15 zile, pedeapsă care i s'ar fi cuvenit, dacă intrând la Clubul Tinerimei, ar fi refuzat să răspundă la salutul Primului Președinte al Curței de Casație, superiorul său ierarhic.

Nu pot să ghicesc ce s'a petrecut în mintea onorabililor magistrați cari au pronunțat sentința, dar îmi închipui că Consiliul de disciplină n'a putut să condamne pe președintele Schina să părăsească magistratura, pentru că toată lumea știe că acest judecător este unul printre aceia care au mai multă autoritate în magistratura noastră; pentru că cel puțin în majoritate, Consiliul a fost compus din judecători cari nu puteau fi loviți de acuzațiunile aduse de d-l Schina; pentru că cel puțin unul dintre membrii consiliului, d-l Hamangiu, a avut o afacere de aceeași natură la Iași și cu toate că avea dreptate, a suferit pe nedrept consecințele gestului său; în fine, pentru că întreg Consiliul nu a putut să nu fie de acord și să

nu recunoască „qu'il y a quelque chose de pourri dans le Danemark“.

Dar dacă nu-l putea condamna, Consiliul trebuia neapărat să-l achite și achitarea ar fi fost bine primită căci avea un înțeles: președintele Schina nu a avut intenția să lovească în nimeni; a trebuit numai să dovedească teza sa și atunci a reamintit tuturor cât este de greu unui magistrat într-o țară ca a noastră, să reziste la influențele amicilor politici care i-au contribuit la înaintare, atunci când este vorba de chestiuni de un anumit ordin, îmbrăcate într-o haină de interes general. Se vede că nu s'a putut, și fatalitatea care vrea ca de câte ori judecătorii noștri, când au de ales între mai multe soluțiuni, să aleagă întotdeauna pe cea mai proastă, a făcut și de data aceasta pe Consiliul de disciplină, ca între 3 soluțiuni posibile, să adopte pe aceea de a suspenda pe președintele Schina 15 zile, ceea ce face ca hotărârea dată să fie lipsită de orice caracter de seriozitate.

Știm că adversarii D-lui Schina, au un răspuns gata: dată fiind situația acestui înalt magistrat, ceea ce importă este faptul că a fost pedepsit iar nu quantumul pedepsei. Răspunsul nu e serios, căci toată lumea care gravitează împrejurul tribunalelor aveau ochii ațintiți asupra acestei afaceri, și pentru poporul care se judecă, nuanțele nu au nici o valoare. La faptele invocate de buna credință, dar în mod brutal, de Dl. Schina, trebuia răspuns cu aceeași brutalitate: scoaterea din magistratură, sau dacă lucrul nu este moralmente posibil, achitarea. Tranzacțiile, traduse în nuanțe, nu pot să aibă alt rezultat de cât a slăbi și autoritatea Curței atacate și a consiliului care a judecat.

Și fiindcă din această afacere, trebue tras un număr de învățăminte, vom conchide:

1) Rău a făcut președintele Schina, când în loc să se ocupe de situația sa personală și să caute să intre la Casație unde trebuia să fie încă de acum 2—3 ani, a preferat să rămâne președinte, pentru ca să poată în calitate de membru al consiliului magistraturei, să introducă un principiu de dreptate propunerilor de înaintare.

2) Se înșală președintele Schina când crede că este destul să ai talentul și energia sa, pentru ca să poți schimba în țara Românească, chiar mărită, ceva din moravurile care cer ca politica, sau mai exact un anumit interes, să se amestice în magistratură. Și apoi, chiar dacă s'ar ajunge la acest rezultat, mare schimbare nu văd, căci ceea ce ne lipsește sunt rezervele de oameni, și magistrații influențabili pe care îi avem nu îi putem înlocui cu alții mai buni, căci suntem cu toți deopotrivă, rezultatul unei civilizații recente.

Alipirea Transilvaniei, Bucovinei și Basarabiei nu va schimba iarăși mare lucru, căci după toate probabilitățile acestor noi ținuturi, le va fi mai comod să ne aducă coroane și ruble ștampilate pe curs de

un leu, de cât magistrați care să înlocuiască pe ai noștri.

3) De și situația sa era grea, ar fi fost totuși mai bine, ca Înalta Curte de Casație să nu se supere și să interpreteze gestul d-lui Schina așa cum este: pornirea unui om de temperament, care vrea să dovedească mai mult de cât i se cere, dar care nu a avut nici o intențiune meschină.

4) Consiliul de disciplină, pus într-o grea situațiune, nu a găsit mijlocul să mărească prestigiul magistraturei.

ALFRED JUVARA

Primejdia Bunelor Intențiuni

Pentru Consiliul Superior al Magistraturei

L'enfer est pavé de bonnes intentions.

În cursul zilelor trecute, am avut prilejul unei plăcute și interesante conversațiuni cu un înalt magistrat din București, al cărui prestigiu erarhic era, și mai bine, reliefat de prestigiul pe care îl dă o distinsă intelectualitate și o netăgăduită autoritate morală.

După cum era firesc, conversațiunea a alunecat și asupra importante chestiuni, a modului în care se face înaintarea magistraților, pusă atunci la ordinele zilei de cunoscuta adresă a Președintelui consiliului superior al magistraturei către Ministrul de Justiție.

Înaltul magistrat era foarte optimist și se credea autorizat să nădăjduiască o profundă și reală modificare a normelor după care e alcătuit, în prezent, acest sistem.

Principală împrejurare, care îi dădea această speranță, erau bunele intențiuni ale Consiliului Superior. I-am replicat că și iadul este pavat cu cele mai bune intențiuni și că, socotesc că, aceasta nu e îndeșulător pentru schimbarea actualei stări de lucruri.

Buna intențiune, dacă nu are în serviciul ei mijlocul unei realizări și dacă nu este însoțită de spiritul critic de a compara rezultatul obținut cu valoarea criteriilor care au prezidat la înfăptuirea unei acțiuni, este un element negativ foarte primejdios.

Ea crează conștiința unei suficiențe, consistând în convingerea de a fi săvârșit o faptă în afară de orice critică și răpește autorilor acțiunei ori posibilitatea unei reculegeri sau unei analize senine a operei lor, dându-le o adevărată imunitate la ori ce remușcare.

Dacă, în psihologia dreptului penal, intențiunea este elementul determinant în caracterizarea morală a actului, nu tot ast fel este și în opera pozitivă de prefacere a vieții sociale, unde intențiunea nu

capătă o altă valoare morală de cât aceea pe care i-o dă o acțiune continuă și conștientă pentru trădarea ei în fapt.

A admite alt fel, este a îmbrățișa sistemul unei ideologii pe cât de sgomotoasă, pe atât de sterilă.

* * *

Faptele petrecute ulterior, mă înputernicesc să afirm că obiecțiunile mele, la speranțele înaltului magistrat, nu erau rezultatul unui scepticism nejustificat, ci al unei intuiții pe care mi-o dicta realitatea împrejurărilor.

Viața are de multe ori bizareriile ei. Sub aparența acestor bizarerii, se ascunde, însă, caracterul ineluctabil al legilor cari o guvernează.

Formulele artificiale se risipesc cu aceiași ușurință cu care au fost alcătuite și dărâmarea lor este afirmatiunea implicită a adevărului spus cu atâta claritate de gânditorul francez Charles Benoist: *Contre la vie, il n'y a pas de principes.*

Viața, în speță o reprezintă moravurile noastre, lipsa de adaptare sufletească la cerințele evoluției și tirania unui trecut care nu vrea să renunțe, atât de ușor, la atotputernicia lui...

Aceia ce trebuia să se petreacă, s'a petrecut, în adevăr, spre marea durere a acelor cari și-au îngăduit, o clipă, nădejdea unor vremuri mai bune ca cele de ieri.

Afirmatiunile ce preced, mi-au fost sugerate de un caz trăit cu prilejul observațiunei ultimelor înaintări pe loc ale judecătorilor de ocoale.

Ziarele mi-au adus, în colțul liniștit de provincie unde trăesc, listele destul de lungi ale judecătorilor de ocoale cari au beneficiat, prin înaintarea pe loc, de atențiunea și sollicitudinea Consiliului superior al magistraturei și a Ministrului de Justiție.

În județul în care mă gădesc, funcționând, au fost trei beneficiari a acestei largi și generoase porniri de liberalitate. După cum era și firesc, din lista celor trei, a lipsit, tocmai, acela care trebuia să fi-gureze în fruntea lor.

Înlăturarea lui era triumful logic al legilor vieții reale asupra formulelor.

M'ași fi mirat să fie altfel.

Magistratul ostracizat, din rândul aleșilor, era acela ale cărui lucrări Tribunalul, ca instanță de apel, a avut repetate ocaziuni să le distingă.

El avea însă păcatul — marele păcat — de a fi un magistrat luminat, atât sub raportul cunoștințelor profesionale cât și din punctul de vedere al unei vaste culturi generale.

Pierdută în fundul unui sat, unde, într-o pagină din Jean Guyau, din Ihering sau din Planiol, găsea cea mai de seamă voluptate sufletească, el nu s'a gândit să-și creeze afinitățile cari îi puteau câștiga bunăvoința Ministrului de Justiție sau a alt-cuiva.

Am dorit sa-l cunosc și, în urma unei con-

versațiuni de câteva minute, am rămas cu adâncă părere de rău că nu-l pot avea în Tribunal.

La un scurt interval, având prilejul să văd pe titularul departamentului de justiție, l'am rugat stăruitor ca, în vederea mișcării ce proiecta, să-l treacă judecător de ședință la Tribunalul Teleorman.

Ministrul, după cum era și natural, habar nu avea de existența lui. Părea, însă, impresionat de cele ce-i spuseseam și mi-a făgăduit, formal, îndeplinirea dorinței mele.

Am crezut oportun, atunci, să discut și activitatea inspectorilor judecătorești cari, în loc să examineze numai condicile și partea pur formală a instanțelor, ar trebui să considere ca principală a lor datorie, relevarea intelectualității magistratului.

Mi-am permis, în clipa aceea, iluzia de a fi putut contribui la o faptă bună și aceasta cu atât mai mult, cu cât secretarul general al ministerului intervenise, în cursul conversațiunii, adăugând, la aprecierile mele elogioase, autoritatea cuvântului său.

E de prisos să vă mai spun rezultatul intervențiunii mele!

Ministrul — după cum era de așteptat — nu a făcut nimic. Recunosc că fusesem și naiv și pretențios. Era, de altfel, absurd să-mi închipui că, în memoria și bună voința unei Excelențe, s'ar putea găsi un colț, cât de modest, pentru numele și persoana unui biet judecător obscur, de la țară, care nu avea alte drepturi de cât acelea pe cari i le da cuiva neînsemnatele și banalele calități ale culturai și devotamentului profesional.

* * *

De sigur că, din partea miniștrilor, gesturile de acest fel sunt procedarea normală. Magistratura s'a deprins să nu le acorde altă importanță de cât aceea pe care o comportă frecvența și banalitatea unui fapt divers.

Câteva excepțiuni, produse din când în când, nu pot, de sigur, schimba această impresie.

O obsedantă întrebare, însă, îmi revine neconținut: După ce norme, a făcut aceste selecțiuni Consiliul superior al magistraturii?

Prezența în consiliu a oamenilor cari îl alcătuiesc nu permite altă explicație de cât aceea că materialul informativ, ce i-a fost pus la dispoziție, a fost cu totul lacunar.

Știe, oare, Consiliul superior că pe plaiurile țării românești zac uitați, prin fundurile satelor, numeroși judecători a căror prezență în sânul unui Tribunal ar contribui să curețe instanțele de magistratura parazitară, de toți acei pensionari precoci cari nu redactează o sentință, cari își închipuiesc că demnitatea ce ocupă e bună numai a le servi ca titlu pe carta de vizită sau ca certificat de însurătoare și cari așteaptă, cu gura căscată, cererea salvatoare a amânării procesului, cercetând neconținut cadra-

nul ceasornicului, îngroziți la gândul că partida de cărți a început, la club, fără dânsii?

Față de toți acești apostoli modesti ai justiției, uitați de oameni și de Dumnezeu, față de toți acești „paria” ai ordinului judecătoreesc trebuie să se în drepte, cu tot dinadinsul, atențiunea Consiliului superior.

Acesta nu este numai o chestiune de dreptate, dar și o operă care privește, în mod intim, sănătoasa alcătuire a magistraturii în viitor.

* * *

Cazul, pe care îl semnez e un caz reprezentativ și îl cred demn de discuțiunea publică atât prin relativa lui generalitate cât și prin strânsa înlănțuire pe care o are cu fenomenul îngrijitor care se produce, în ultimul timp, în magistratură.

E vorba de tendința de plecare a multor judecători buni și de ezitarea tinerilor elemente destoinice de a se mai destina acestei cariere.

Să nu se pue în legătură acest fenomen numai cu chestiunea salariilor.

Să se rețină faptul, cu totul grav, că suntem amenințați de o magistratură a epigonilor.

Aruncați-vă ochii asupra acelor cari sunt chemați a alcătui magistratura de mâine! Priviți rezultatele examenelor, calculați numărul celor cari se prezintă și cad și rețineți, de asemeni, alarmantul inconvenient, relevat de d. N. Schina, președinte la Curtea de apel din București, cu privire la efectele desființării condițiunilor de admisibilitate.

Nu voesc să aduc, prin aceasta, un blam tuturor tinerilor magistrați, între cari recunosc că se găsesc unele elemente prețioase, nici nu vorbesc cu suficiența unei generațiuni față de alta, cu acel *laudator temporis acti*, ci caut, numai, să atrag atențiunea asupra unei împrejurări care reclamă cea mai serioasă cercetare și care aparține unei evidente și dureroase realități.

Ne întrebăm, cu toții, unde sunt elementele cari vor înlocui, într-o zi, pe înaintașii noștri?

Răspunsul, pe care îl găsim la această întrebare, ne îndeamnă să cerem magistraților, cari aparțin înaltei erarii judecătorești, să nu rămână indiferenți față de aceasta stare de lucruri.

Le cerem, cu toată stăruința, să privească cu grijă în urma lor și să răspundă, noted, dacă acei cari vor mai rămâne în magistratură, în asemeni condițiuni, vor putea fi alt-ceva decât leșul vieții sociale, dezarmații nefericiți ai luptei pentru existență, funebrele epave ale unei generațiuni care s'ar părea că voeste, într-o pornire de orgolios egoism, să ducă, odată cu dispariția ei, toată strălucirea și tot prestigiul unei instituții.

Sunt firi cari suportă loviturile din stoicism, altele din imposibilitatea de a reacționa la senzația durerii, dar cele mai numeroase sunt acelea cari se închină la religia demnității și respectării drep-

turilor și pentru cari templele, în cari se distribuie dreptatea de către servitorii ei nedreptățiți, nu au altă perspectivă și alt drept decât acela de a se transforma în niște case pustii.

Auguste Comte spunea că omenirea este înlănțuirea nesfârșită a generațiilor de vii și de morți.

Se poate spune, tot astfel, și despre magistratură. Ea este alcătuită din toate figurile dispărute și din acelea cari îi formează cadrele actuale.

Ființa magistraturei nu poate fi privită în persoana unei generațiuni. Demnitatea, spiritul de jertfă și devotamentul pentru ideea de justiție sunt noțiuni cari trebuie să se confunde cu însăși instituțiunea și să constituie un cult etern, în întreținerea căruia nu trebuie să intervină rici o schimbare prin plecarea acelora cari oficiază.

De locurile pe cari înaintașii noștri le ocupă astăzi, sunt legate numele lor, munca și inteligența lor și un sentiment superior de mândrie ar trebui să le ridice orice liniște sufletească, atunci când au motive să creadă în inferioritatea acelora pe cari fenomenul fatal al succesiunii generațiilor îi va așeza, într-o zi, în fotoliile ocupate, astăzi, de dinșii.

* * *

Vă aparține d-v., domnilor magistrați, cari ați personificat, cu atâta demnitate, ideea de justiție, de a asigura această prefacere a situațiunei actuale.

Veți face, în același timp, și o operă de mare și netăgăduit civism, căci nu trebuie uitat că, în epocile în cari abuzul de drept și disprețul legilor par singura religie a conștiinței generale, magistratura este singura instituție care — în lipsa unei suficiente pregătiri a sufletului colectiv al mulțimilor, rezultată dintr-o operă educativă și dintr-o evoluție normal desfășurată — ar putea stăvili nenorocitele porniri ale acelora cari își închipuiesc că legile și morala dispun de o îndestulătoare elasticitate spre a acoperi toate amănuntul unui cadru social, care nu are prea multe părți strălucitoare.

O solidă și sănătoasă organizare a magistraturei este de o mai imperioasă necesitate în primele faze ale evoluțiunei sociale. În fazele superioare ale acestei evoluții, forțele morale inhibitive, dezvoltate în individ, sunt o garanție contra abuzurilor.

În primele etape ale progresului social, justiția are un imens rol educator, nivelind diformitățile morale ale celor atinși de sancțiunile ei, croind drumuri netede pentru conștiințele dezorientate și plămădind, încetul cu încetul, de-alungul vremii, procesul complex și insondabil, a cărui încoronare o găsim în noțiunile de etică superioară cu cari omul societăței civilizate vine pe lume.

* * *

După cum mi s'a întâmplat și altă dată, de sigur că, și acum, rindurile de față vor avea nenorocul să fie răstălmăcite.

Sunt sigur că neplăcerile nu vor întârzia să-mi vină.

Cum, însă, nu aștept nimic și nu cer nimic, mi-e cu desăvârșire indiferent de ce se va întâmpla.

M'am deprins să caut suprema mulțumire în acordul cu propria mea conștiință și nu sunt atât de naiv în cât să nu-mi dau seama de riscurile la cari se expune afirmarea adevărului.

Știu că, dintre toate categoriile sociale, noui magistrații nu avem dreptul să vorbim. Cum, însă nu mă cred înlănțuit de acest „manierism” profesional și cum nu am avut, nici-odată, cultul minciunilor convenționale, am socotit că libertatea cuvântului meu nu este condiționată de cât de dreptatea chestiunei ridicate.

Indrăznesc să cred că glasul meu e sinteza unei stări de spirit generale și că prin el vorbește sufletul colectiv al magistraturei.

Am impresia că, tăcând, ași fi făcut o faptă rea, întru cât am fost tot-deauna de părere că, în aprecierea complicităților pasive, nu trebuie să intervină o doză de indulgență mai mare de cât pentru cele directe.

Am vorbit așa cum mi-a dat conștiința de om și de judecător și în deplina siguranță că oamenii, înzestrați cu un real sentiment de justiție, vor găsi în cuvintele mele numai rostul modest și dezinteresat al unei simple funcțiuni de dreptate, precum și ecoul firesc al reacțiunei interioare, determinată de adevărul, profund psihologic, spus de Montesquieu, prin cuvintele: *Une injustice faite à un seul est une menace faite à tous!*

TRAIAN ALEXANDRESCU

Prim Președintele Tribunalului Telcorman

Competința civilă a judecătorilor de ocoale trebuiește mărită

Știm cu toții că toate obiectele, mobile și imobile, s'au scumpit în mod considerabil, urcându-se deseori la înzecitul prețului de acum 5 ani.

O casă de bărne care acum 5 ani costa 300—400 lei, acum costă peste 3000 lei.

Un hectar de pământ care la 1914 îl luai cu 500 lei, astăzi costă 4000 lei.

Numeroase acte cari consfințesc această stare de lucruri s'a primit chiar de cel ce scrie aceste rânduri și să se noteze că pământul ce se vindea nu era de cea mai bună calitate.

Pe o scândură de brad pe care altă dată o cum-părai cu 40 bani, acum îți cere 7 lei sau un mertic de grâu.

O pâine costă aci 1 leu și 25, iar acum 5 ani numai 25 bani.

Cel ce reclama pentru 2 boi, 2 cai, o vacă, cerea 500—600 lei și 140 pentru o vacă cu vișel, actual-

mente cel ce reclamă 2 boi, 2 cai, cere 5000 lei, iar pentru o vacă cu vițel 2400—3000 lei.

Săteanul nostru astăzi nu mai reclamă, nu se mai încurcă în procese, cum zice el, pentru 100—200 lei; el nu reclamă decât pentru pretențiuni dela 200 lei în sus.

În 1915 judecam în Ilfov pretențiuni ale sătenilor, în comune bine înțeles, de 5—7—10 lei.

Actualmente cea mai mică valoare reclamată la această judecătorie a fost a unei femei văduve, pretențiunea ei fiind de 80 lei.

În această situațiune competența judecătorului de ocol este simțitor redusă.

Pe deoparte judecătorul rural nu mai are de judecat micile acțiuni, fiindcă, după cum spusei, săteanul nu se mai încurcă cu ele, iar pe de alta acțiunile mai importante, în urma măririi extraordinare a valorii lucrurilor mobile și imobile ies din competența lui și merg la tribunal.

Iată de ce socot că competența civilă a judecătorilor de ocoale trebuie de urgență mărită până la 10000 lei, iar tutelele și succesiunile la 30000 lei.

Cu modul acesta s'ar mai descongestia unele tribunale, cum de exemplu cel de Olt, care este enorm încărcat și care încă se va mai încălca din cauza celor expuse mai sus.

Corneliu T. Maioreșcu.

Judecător Spineni-Olt.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TECUCI

Audiența de la 4 August 1919

Președinția D-lui V. GH. IOAN, Președinte

Mihail Romano cu Richela Katz, tutricea minorelor defuncte, Bernard Katz.

Contract de locațiune. — Executare. — Competință. — Accesoriu. — art. 30 legea judecătoriilor de ocoale;

Tutore. — Mandatar legal. — Acte de dispoziție. — Delicte și quasi delicte civile. — Responsabilitate. — Minori. — Acțiunea de *in rem verso*. — Terțiu.

Locatar. — Minori. — Responsabilitate. — Tutrice legală. — Art. 1434 al. 2 c. civ.;

1. — *Potrivit dispozițiilor art. 30 legea judecătoriilor de ocoale, în materie de executare de contracte, judecătorul de ocol este competent a judeca atât cererile ce privesc executarea, anularea sau rezilierea contractelor de locațiune, formând obiectul principal al acțiunii, după normele fixate de text; cât și daunele izvorâte din culpa locatarului, ori cât de mari ar fi ele, în baza puterii de cohesiune dintre ambele acțiuni, trasă din principiul „accessorium sequitur principale”.*

2. — *Tutorele este mandatar legal al minorilor, în această calitate nu poate face de cât acte de administrație; ori ce acte de dispoziție comise de el, excedând cadrul atribuțiunii sale, și neîmbrăcând bunioară forma unui delict sau quasi delict civil, pentru care, nu sunt nimici responsabili minorii, de cât cu singura condiție ca fapta tutorelui să folosească minorilor, în care caz cei de al treilea se pot porni cu acțiune de „in rem verso” contra minorului.*

3. — *Locatarul urmând să repare daunele cauzate imobilului închiriat, conform art. 1434 al. 2 c. civ., și*

acelea provenite din culpa persoanelor familiei sale; mama tutricea legală a minorilor locatari, și care locuiește imobilul închiriat, este obligată în atare calitate, să desdănuze pe locator de stricăciunile aduse imobilului prin fapta ei personală.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția introdusă de Richela Katz, văduvă, d'n Tecuci, în calitate de tutrice a minorilor rămași pe urma defunctului său soț, Bernhard Katz, contra sentinței acestui tribunal cu No. 51/919, prin care i s'a respins ca nesustinit apelul ce a făcut contra cărții de judecată No. 14/919 a judecătoriei rurale ocolul Tecuci, pentru plata de căștiu, reziliere de contract și daune;

Având în vedere cererile, susținerile părților, concluziunile D-lui procuror și actele state la dosar;

În primul loc și înainte de antamarea fondului, urmând a fi rezolvită excepțiunea peremptorie a declinatorului de competență, în sensul că judecătorul de ocol nu era competent a judeca această afacere, obiectul litigiului excedând competența sa, întrucât prin cartea de judecată s'a acordat reclamantului Mihail Romano și în urma cererii sale, pe lângă rezilierea de contract, a cărei valoare locativă anuală este de 1250 lei, plata sumei de 625 lei chiria până la 23 Aprilie 1919 și suma de 3683 lei și 30 bani daune, și prin aceasta s'a trecut peste competența judecătorului de ocol;

Având în vedere că, oponenta pentru susținerea temei sale se bazează pe dispozițiile art. 27 din legea judecătoriilor de ocoale;

Considerând că, textul acestui articol fixează competența judecătorului de ocol în ce privește materia personală mobilă, dar chestiunile ce se pot prezenta spre judecată trebuie clasificate după norme variate ca, natura dreptului litigios, calitatea și întinderea dreptului ce se prezintă a fi judecat, cum și valoarea obiectului contestațiunii;

Că, între acestea este cazul prevăzut de art. 30 din legea judecătoriilor de ocoale, în ce privește cererile pentru executarea, anularea sau rezilierea contractelor de locațiune mobilă sau imobilă, precum și cele pentru isgonirea chiriașului, în prima și ultima instanță, când valoarea locativă este până la 150 lei inclusiv și cu drept de apel, când acea valoare se urcă la 1500 lei inclusiv;

Că, sediul materiei noastre dedusă în judecata tribunalului este în cadrul dispozițiilor art. 30 din legea judecătoriilor de ocoale, și de aci întrebarea normele de fixarea competenței acestui text, are ceva de comun cu acele ale textului art. 27 din legea judecătoriilor de ocoale;

Având în vedere că, art. 27 din legea judecătoriilor de ocoale fixează norma generală a competenței numai în materie personală mobilă, în celelalte materii, normele sunt fixate prin textele posterioare, dela același capitol a competenței civile a judecătoriilor de ocoale, a căror interpretare însă, nu este legată de aceea a art. 27, întru cât tratează materii diferite, deslegate chestiunile prin texte speciale;

Așa, în cazul art. 30 din legea judecătoriilor de ocoale, s'a văzut că textul vorbește de cererile pentru executare, anulare sau reziliere de contracte de închiriere etc., regulând competența judecătorului de ocol până la maximum 1500 lei, valoarea locativă anuală; dar, dacă obiectul acțiunii intrând perfect în cadrul articolului, mai cuprinde în plus și daune—accesorii la principal— a căror valoare excede suma de 3000 lei, maximul fixat de art. 27, atunci instanța competentă va fi tribunalul sau judecătoria de ocol?

Având în vedere că, legea judecătoriilor de ocoale este o lege specială și ca atare dacă legiuitorul a voit să deroge dela dreptul comun, trebuia să facă, înscriind întrânsa dispozițiuni exprese, altfel trebuind a fi interpretată după dreptul comun, icoana principiilor;

Că principiul accesoriului este consemnat în dispozițiile art. 61 pr. civ. după care acțiunile accesorii, trebuie să se facă înaintea judecătoriilor competente, a judeca pe cea principală;

Că, legiuitorul legii judecătoriilor de ocoale, consecințe acestui principiu și voind a deroga dela el în ce privește cererile în materie personală și mobilă, a fixat și acceso-

riile la competența principalului, înscriind aceasta în mod formal în textul art. 27;

Că, în ceace privește altă materie, bunăoară a executării, anulării și rezilierii contractelor de locațiune, legiuitorul legii judecătorilor de ocoale nu s'a mai ocupat de accesoriu și a fixat competența judecătorilor după altă normă, aceea a valorii locative anuale, fără să țină seamă nici măcar de întinderea obiectului contestațiunii și fără să se ocupe de cererile accesorii; în asemenea caz și în lipsă de dispoziții formale în această privință, textul este complectat și interpretat după dispozițiile dreptului comun, a procedurii civile, care prin art. 61 fixează că accesoriile merg înaintea judecătorilor competenți a judeca principalul și pentru motivul de incorporare «sine qua non» a ambelor acțiuni;

Căci, ar fi cu totul nelogic ca fondul principal al procesului să fie judecat de judecătorul de ocol, iar acțiunea accesorie a cărei valoare intrinsecă este subordonată acțiunii principale și cu totul inferioară acesteia, să fie disjunctă și îndreptată la tribunal, instanță superioară în grad, dar care totuși, nu are competența de a judeca acțiunea principală;

Că, dar, art. 30 din legea judecătorilor de ocoale, care îmbracă competența unor anumite materii în cadrul lor de acțiune principală se cuprinde implicit, față de cele desvolate și cererile accesorii de orice valoare, în strânsă legătură cu fondul principal și a cărui cauză generatoră este;

(În sensul acestei opinii a se vedea «Revista Critică», No. 4 și 5 din 1915).

Deci, specia noastră intrând perfect în dispozițiile art. 30 din legea judecătorilor de ocoale, fiind vorba de executarea și rezilierea unui contract de locațiune a cărui cuantum de chirie anuală este 1250 lei, cererea de daune formulată și admisă de judecătoria de ocol, deși în sumă de 3683 lei și 30 bani, totuși fiind un accesoriu la ațiunea principală, este alăturată acesteia și judecată odată, intrând perfect în competența judecătoriei; ca atare excepțiunea de necompetență, este privită ca nefondată și în consecință respinsă.

In fond:

Având în vedere că oponenta, tutricea Pașela Catz, nu contestă nici obligațiunea de plată a chiriei în sumă de 625 lei până la 23 Aprilie 1919, nici nu face vreo obiecțiune în privința rezilierii contractului de locațiune, contestă însă în principal pe deoparte, că daunele nu se atribuie faptei sale, iar pe de alta, chiar dacă ea este cauza imediată a daunelor, apoi nu în calitatea de tutrice, trebuie să răspundă la repararea lor, ci în nume personal și ca atare sau într'un cas sau în celalt cere a se privi acțiunea dela prima instanță a intimatului Mihail Romano ca nefondată, în acest punct și ca atare respinsă;

In ce privește prima obiecțiune:

Având în vedere că din actele state la dosar rezultă în fapt următoarele: Defunctul Bernard Katz, tatăl minorilor Iosif, Cilia, Beica, Kachi, Carolina, Anta și Marcu, închiriaza la 30 August 1914, cu contract sub semnătură privată, dar cu dată certă, dela intimatul Mihail Romano imobilul din strada Anton Cincu No. 34, Tecuci, pe termen de 3 ani, cu începere dela 26 Octomvrie 1914, și cu preț anual de 1250 lei; deși contractul expiră la 26 Octomvrie 1917, dar prin efectul beneficiului legii de luare de măsuri excepționale, consacrat prin art. 37 contractul s'a prelungit de drept până la pronunțarea cărței de judecată No. 14/919, atacată cu apel. În cursul locațiunii imobilul a suferit stricăciuni și degradațiuni, unele radicale, care se atribuie faptei oponentei și pentru aceasta se cere să fie obligată la daune, cari fac obiectul contestațiunii;

Având în vedere că imobilul la primire a fost în stare bună, cum prevede expres contractul, iar la predare are mai multe stricăciuni, cum prevede raportul de expertiză elaborat de D. arhitect Fr. Hamel la 3 Martie 1919, aflat la dosar;

Că, dar, revine întrebarea, cui trebuiesc atribuite aceste daune provenite din cauza stricăciunii adusă imobilului închiriat? însă mai înainte de a vedea în fapt cauza stricăciunilor să tratăm, în drept, responsabilitatea lor.

Considerând că, conform art. 1434 al. 1 c. civ., locatarul este răspunzător de stricăciunile și pierderile întâmplate în cursul folosinței sale, într'u cât nu probează că au urmat

fără culpa sa; de aci obligația pentru locatar a culpei legale, în specia noastră, este un plus, căci printre condițiile dela punctul 3 din contract, rezultă pent u chiriaș, că își ia asupra sa culpa, deci și contractuală;

Că, conform celor de mai sus, locatarul este obligat de drept a desdauna pe locator, dacă se constată daune imobilului închiriat, rămânând locatarului sarcina să probeze că ele au urmat fără culpa sa;

În specie, se constată prin contract, care conține și un inventar al imobilului, că a fost predat în perfectă stare de locuit, având un corp de case și prăvălii, iar în curte două grajduri, una sură învelită cu tablă, o gheretă de scânduri, servind pentru bucătărie, zaplaz de scânduri și grilajul; din acestea la predare, lipsese din grajduri șopronul, zaplazuri și grilaj, cum și mai multe stricăciuni corpului de case descrise în raportul de expertiză;

Că potrivit dispozițiilor art. 1434 al. 1 c. civ., oponenta este ținută către intimatul M. Romano, la repararea daunelor cauzate, dacă nu dovedește că sunt cauzate, fără culpa sa;

Că pentru a confecționa această dovadă a pretins că stricăciunile și pierderile sunt cauzate de trupele ruse ce au fost cantonate în timpul războiului 1916—1918, iar intimatul a cerut să facă dovadă că acele stricăciuni sunt opera oponentei și nu provenite din forță majoră, ci săvârșite după terminarea războiului, în chiar toamna anului 1918. În acest scop s'a urmat o cercetare cu martori, audiați de D. judecător de ocol la 13 Fevruarie 1919 și cari sunt unanimi în a arăta că, șopronul, magazia și gardul au fost stricate de chiar oponentă, iar materialul rezultat parte ars, iar parte vândut;

În combaterea acestor stabilite, oponenta propune și ea martori înaintea tribunalului, cari s'au audiat la 5, 21 și 25 Iulie a. c. cari departe de a statornici în fapt, că stricăciunile rezultate imobilului au fost cauzate de trupele ruse, într'u cât nu articulează nimic pozitiv, în această privință, după cum arată martorii intimatului, că au văzut pe oponentă stricăcând șopronul, magazia și gardurile; arată însă și martorii oponentei un fapt de netăgăduit a spargerii geamurilor din cauza presiunii atmosferice, provocat din explozia de muniții din gara orașului și pentru care fapt urmează a fi apărută;

Considerând că, cuantumul daunelor conform actului de expertiză, se ridică la suma de 3683 lei 30 bani, din care urmează a fi dedusă suma de 1189 lei 20 bani, valoarea geamurilor, trasă tot din raportul de expertiză, rămânând deci suma de 2494 lei 10 bani, care reprezintă echivalentul daunelor constatate ca fiind cauzate de oponentă și la care urmează a fi obligată;

Odată stabilit că, oponenta este cauza daunelor suferite de intimat, pentru a fi ținută la repararea lor în calitatea che-mării în judecată, trebuie cercetată chestiunea și din acest punct de vedere și care formează al doilea capăt al contestației sale;

Având în vedere că, tutricea este mandatară legală a pupilor și în această calitate, ea nu poate face decât acte de pură administrație; ori, faptul că a cauzat stricăciuni unui imobil, al cărui locatar erau minorii — cazul nostru — excede cadrul actelor de administrație, intrând între acele de dispoziție, suvârșind un quasi delict civil;

Că pentru asemenea fapte, de delict și quasi delict comise de tutore, cum și pentru dolul ce acesta s'ar face culpabil în cursul administrației tutelei, nu sunt ținuti responsabili minorii, cu o singură condiție, ca fapta tutorului să nu folosească minorului, altfel cei de al treilea se pot porni cu acțiunea «de in rem verso» contra minorilor, (Aubry et Rau I § 115 pag. 469);

În speță, fapta oponentei Rașela Katz a folosit minorilor, căci materialul lemnos distrus a fost utilizat la foc pentru încălzitul locuinței minorilor, scutindu-i a debursa bani pentru procurare de lemne;

Această argumentație făcută cu totul în extremis nu cesează decât în parte chestiunea în fapt; cazul fiind cu totul altul, fiind vorba de tutore legal, sediul materiei trebuiesc cercetate în dispozițiile art. 1434 al. 2 c. civ.

Căci, chiar după susținerea oponentei că faptul l-a săvârșit

în nume personal și că în atare calitate să fie ținută responsabilă, argumentând ajungem la acelaș rezultat;

Având în vedere că, după prevederile art. 1434 al. 2 c. civ. locatarul este răspunzător și de stricăciunile și pierderile căsunate de persoanele familiei sale sau de sublocatar;

Considerând că, printre persoanele familiei se socotesc acelea pe care locatarul le primește în casa sa, exercitând însă un control vigilant și continuu asupra lucrului închiriat, astfel ca să nu se nesocotească obligațiunea de a se folosi ca un bun părinte de familie, — element privativ al culpei —; între persoanele casei care îmbracă calitatea de mai sus sunt în primul loc și părinții cari locuiesc imobilul temporal sau cu titlu definitiv. (G Boudry-Lacantinerie — Du contrat de louage — § 932);

Că, deci, în speța noastră dacă oponenta, se apără căutând a înlătura consecințele culpei ca tutrice, nu poate însă a se lepăda de calitatea de mamă a copiilor săi minori cu care a locuit în imobilul închiriat dela intimatul M. Romano și în această calitate a săvârșit faptele producătoare a daunelor reclamate și pe care conform celor dezvoltate și potrivit dispozițiilor art. 1434 al. 2 c. civ. sunt ținuți locatarii a le repara;

Ori, locatarii sunt minorii Iosef, Celia, Beica, Kach., Carolina, Anta și Marcu, ca ayant cause, a autorului părintelui lor B. Katz și reprezentați prin tutricea mama lor, oponenta Rașela Katz și deci astfel trebuie formulată răspunderea;

Că, dar, și astfel privită chestiunea, daunele acordate prin cartea de judecată apelată, sunt juridi: acordate, urmând însă a se statua asupra cuantumului lor și a fi reduse precum s'a fixat prin considerentele din corpul hotărârii, la suma de 2494 lei și 10 bani, menținându-se celelalte dispozițiuni rezolvate prin cartea de judecată No. 41/919.

Văzând și cererea de cheltuieli de judecată făcute de oponentă și ținând seamă de termenele urmate și speșele făcute, apreciind, le fixează la suma de una sută lei, la care urmează a fi obligat intimatul, odată cu admiterea în parte a opoziției.

Pentru aceste motive redactate de D. președinte V. Gh. Ioan,

Tribunalul, admite în parte opoziția, etc.

(ss) V. Gh. Ioan, Em. Demetrescu.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 14 Iulie 1919

Costache T. Mircea, recurs penal

Președinția D-lui V. ROMNICEANU, Președinte de vacanță

Decizia No. 1174

Scuze legale. — Obligația Curții cu jurați de a pune juriului întrebarea asupra scuzei legale, în cazul când aceasta s'a cerut de acuzat. — Art. 363 pr. penală. — Art. 250 c. penal.

Conform art. 363, pr. penală, dacă acuzatul a propus o scuză din cele admise de lege, Președintele Curții trebuie, sub pedeapsă de nulitate, să pună juraților o chestiune în această privință.

Dacă această scuză rezultă sau nu din debateri, aceasta este o chestiune de fapt, pe care numai juriul este competent a o rezolva, iar nu Curtea.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Dem. Moldoveanu din partea recurentului, în dezvoltarea motivului de casare și pe d-l Procuror în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului III de casare:

«Violarea art. 363, pr. penală. Am propus Curții ca să pună comisiunii juraților întrebarea asupra provocațiunii, adică dacă faptul a fost provocat prin violențe și loviri mari asupra persoanei acuzatului.

«Curtea refuză să pună această întrebare, când căderea de a pune întrebările o avea numai Președintele singur; iar respingerea întrebării se face motivându-se că nu ar rezulta din debateri dovada provocațiunii, ceea ce trebuia să decidă comisia juraților. În acest mod s'a călcat legea care cere sub pedeapsa de nulitate, ca oridecâteori apărarea cere punerea unei chestiuni de scuză, președintele va trebui să o pună».

Având în vedere că, este constant în fapt că, după închiderea debaterilor, când d-l Președinte a pus comisiunii juraților chestiunile la cari dânsii urmau să răspundă, apărătorul acuzatului a cerut a se pune și chestiunea de a se ști, dacă lovirea cu voință, care se cuprinde în prima întrebare a fost sau nu provocată prin loviri sau violențe mari urmate asupra persoanei acuzatului;

Că această cerere a fost respinsă de Curte pe considerațiunea că intrucât, din debateri nu ar fi rezultat nici un fapt nou, deosebit de cele prevăzute în actul de acuzare, întrebarea relativă la provocațiune nu poate fi pusă;

Având în vedere art. 363, pr. penală care prescrie că dacă acuzatul a propus o scuză din cele admise de lege ca atare, Președintele trebuie, sub pedeapsă de nulitate, să pună juraților o chestiune în această privință;

Considerând că, în speță, acuzatul a cerut să se pună juraților chestiunea provocațiunii, care, astfel cum s'a alesat însușește caracterul unei scuze legale prevăzută de art. 250, c. penal;

Că dacă această scuză rezultă ori nu din debateri, aceasta este o chestiune de fapt, pe care numai juriul este competent a o rezolva, iar nu Curtea;

Că, dar, Curtea respingând cererea acuzatului pentru că n'ar rezulta din debateri, — a violat art. 363, pr. penală, care este prescris sub pedeapsă de nulitate; prin urmare, motivul este întemeiat, iar discuțiunea celorlalte motive rămân fără interes.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 7 Iulie 1919

Banca Generală Română cu Soc. Harvester Corporation

Președinția D-lui AL. D. DOBRICEANU, Președinte

Decizia No. 172

Tranzacțiuni săvârșite în timpul ocupațiunii și sub influența inamicului. — Decretul-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 pentru anularea actelor de deposedare săvârșite de inamic în teritoriul ocupat. — Aplicabilitatea acestui decret-lege, atât față de părțile contractante, cât și față de cei de al treilea deținători. — Art. 2 și 3 din zisul decret-lege și Art. 66 bis, pr. civilă.

Din toată economia decretului-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 (votat la Iași) și a scopului urmărit, rezultă că dispozițiunile de restituire din art. 3 trebuiesc aplicate nu numai față de cei de al treilea în posesiunea cărora s'ar găsi bunul dat de inamic, dar față și de partea contractantă care, cu violarea convențiunii s'ar fi supus să înstreineze bunul aflat în mâinile sale, fără consimțământul liber exprimat al celeilalte părți, intrucât nu există nici un motiv și nici o rațiune de a face vre-o distincțiune care ar împiedeca aplicațiunea generală a decretului-lege la toate actele abuzive ale inamicului, sub orice formă ar fi fost ordonate sau executate.

De aci rezultă că și calea sumară prevăzută de art. 66 bis pr. civilă este deschisă reclamantului în

toate cazurile, atât contra terților din țară — deținătorii bunului — cât și în contra unei părți contractante, spre a obține față de dânsa, nu daune, ci reintegrarea în drepturile sale violate și restituirea bunurilor de care s'a dispus în mod arbitrar.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Toma Stelian din partea recurentei Banca Generală Română, în dezvoltarea motivelor de recurs și pe d-l avocat P. Missir din partea intimătei Soc. Harvester Corporation, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare astfel formulat:

«Gresită înțelegere și rea aplicație a decretului No. 1480 din 9 Decembrie 1917, precum și a art. 66 bis, din pr. civilă. «Exces de putere; eroare gravă de fapt.

«Soc. Internațional Harvester Corporation avea la 30 Mai 1917, când a fost pusă sub administrație forțată de germani, în depozit la Banca Generală Română suma de lei 1.059.833.

«În timpul ocupațiunei, administratorul forțat a făcut diferite operațiuni asupra aceluși depozit. Pe deoparte, prin depuneri succesive, a sporit depozitul la 1.336.787 lei, iar pe de altă parte a ridicat sume pe cari le-a plasat în titluri de împrumuturi austriace și ungare.

«Astfel a întrebuințat suma de 950.912 lei, cumpărând 40 titluri nominative din împrumutul al 7-lea de război austriac în valoare de 800.000 lei și 7 titluri din împrumutul al 7-lea de război ungurese în valoare de 400.000 lei.

«Toate aceste titluri au fost depuse de acel administrator forțat la Banca Generală Română, unde se găsește și azi.

«Iar restul, adică lei 386.6654, a fost, din ordinul lichidatorului acelei societăți, plătit secțiunei financiare, în contul creditului de exploatare.

«Soc. Internațional Harvester Corporation a cerut pe temeiul decretului No. 1480 din 9 Decembrie 1917 și al art. 66 bis, pr. civilă, ca Banca Generală Română să fie condamnată a-i plăti suma de lei 1.336.787;

«Primul președinte al Tribunalului Ilfov, prin ordonanța No. 6.002 din 3 Decembrie 1918 și apoi Tribunalul Ilfov, secția I comercială, prin sentința No. 92/919, au admis această cerere.

«Pentru a ajunge la condamnarea Băncii Generale, instanțele de fond afirmă că Banca Generală, după ce a refuzat restituirea depozitului societății deponente, a întrebuințat suma de 950.912 lei, în subscrieri la împrumuturile austriace și ungurești, ceea ce e nedovedit și neexact; și apoi dând decretului No. 1480 din 9 Decembrie 1917 combinat cu art. 66 bis pr. civilă, un înțeles cu totul greșit, le aplică la un litigiu, care nu poate fi rezolvit decât pe cale de acțiune principială și după principiile cari guvernează contractul de depozit.

«Calea sumară și cu totul excepțională deschisă de zisul decret nu se poate întrebuința decât în contra terților cari au făcut acte cu administratori forțați privitoare la bunurile puse sub administrația lor».

Având în vedere că din sentința atacată cu recurs se constată că, între intimata Soc. «Internațional Harvester Corporation», a existat un contract de depozit în cont curent de 1.336.787 lei; că, în timpul ocupațiunei germane, Banca Generală, din ordinul administrației militare, a întrebuințat din această sumă 950.288 lei pentru cumpărare de bonuri ale împrumutului de război austro-ungar, iar restul de 382.498 lei l'a transferat la dispoziția contului curent al statului major economic și financiar «Finanzabteilung M. des Wirtschaftstables O. K. M.», lichidând astfel depozitul societății;

Că, în urma reclamațiunei intimătei, Primul președinte al Tribunalului de Ilfov prin ordonanța No. 6002 din 1918 și Tribunalul, prin sentința de mai sus, pe baza decretului cu No. 1480 din 9 Decembrie 1917 și a art. 66 bis, pr. civilă, au admis cererea reclamantei și

declarând nule de drept actele de mai sus prin care s'a dat o destinație streină depozitului său, au obligat Banca Generală a-i restitui suma depozitată;

Considerând că, este unanim admis în dreptul internațional că, ocupațiunea streină este numai o stare provizorie, de fapt, și, că dacă Statul inamic poate administra și lua orice măsuri pentru menținerea ordinii și siguranței publice, trebuie însă să respecte legile țării ocupate;

Că, chiar Convenția de la Haga din 1907 și regulamentul anexat, semnat de inamic, și aprobate de țara noastră prin legea din 1912, prevăd formal că legile țării vor fi respectate, că este oprit ocupantului a se face stăpân pe proprietățile ei, în special proprietatea privată trebuie respectată și ea nu poate fi nici confiscată, nici sequestrată, afară de cazurile neapărat impuse de necesitățile războiului;

Considerând că, condus de principiile de mai sus, guvernul nostru de la Iași a edictat decretul-lege No. 1480 din 10 Decembrie 1917 prin care regulează efectele măsurilor și ale actelor de deposedare săvârșite de inamic în teritoriul ocupat, pentru a restabili, printr-o judecată repede și sumară, atât pe Stat cât și pe particularii români sau supuși ai țărilor aliate, în toate drepturile lor anterioare atinse prin abuz de inamic;

Considerând că, în acest scop, art. 2 din acest decret declară nule de drept și inexistente, toate înstrăinările, constituiri de drepturi, confiscările, sequestrările, urmărirea, și, în genere, orice acte sau măsuri în detrimentul bunurilor și drepturilor de orice natură, pronunțate, ordonate sau executate de inamic, direct sau indirect, adică prin administratori, sequestri, liquidatori sau prin orice alte persoane care cu voință sau siliți au dat concursul lor la actele făcute de inamic cu călcarea legilor țării și al convențiunilor internaționale sau cu un vădit abuz de drept;

Că, ceva mai mult, art. 3 din același decret prevede, în consecință, că toate bunurile din articolul precedent, adică fără deosebire, mobile sau imobile, corporale sau incorporeale, reintră cu efect retroactiv în stăpânirea celor vătămați, cu simpla condițiune pentru dânsii a face dovada posesiunei lor în momentul deposedărei, iar pentru realizarea drepturilor lor lor, au deschisă, nu calea ordinară a acțiunei principale, ci procedura expeditivă din art. 66 bis, pr. civilă;

Considerând că, din toată economia acestui decret și a scopului urmărit, rezultă că dispozițiunile de restituire din art. 3 trebuiesc aplicate nu numai față de cei de al treilea în posesiunea cărora s'ar găsi bunul dat de inamic, dar față și de partea contractantă care cu violarea convențiunei s'ar fi supus să înstrăineze bunul aflat în mâinile sale, fără consimțământul liber exprimat al celeilalte părți, întrucât nu există nici un motiv și nici o rațiune de a face vre-o distincțiune care ar împiedeca aplicațiunea generală a decretului la toate actele abuzive ale inamicului sub orice formă ar fi fost ordonate și executate.

Că, de aci rezultă că și calea sumară prevăzută de art. 66 bis, pr. civilă este deschisă reclamantului în toate cazurile, atât în contra terților din țară — deținătorii bunului, — cât și în contra unei părți contractante, spre a obține față de dânsa, nu daune, ci reintegrarea în drepturile sale violate și restituirea bunului de care s'a dispus în mod arbitrar;

Considerând, în speță, că tribunalul ca instanță de apel constată, în fapt, că Societatea a avut la Banca Generală un depozit de bani pentru cont curent; că, pe timpul ocupațiunei, din ordinul sequestrului Societății — care nu poate fi considerat ca mandatar al ei — Banca Generală, a dispus de acel depozit, întrebuințând cea

mai mare parte din bani în cumpărarea de efecte ale împrumutului de război austro-ungar, iar restul l-a pus la dispoziția administrației militare germane, trecându-l în contul său curent; că, această operațiune, fiind streină destinațiunii depozitului societății și făcută fără consimțământul său benevol, constituie din partea inamicului un act arbitrar în detrimentul societății, comis cu violarea contractului de depozit și cu ajutorul Băncii Generale, și, ca atare, intră în prevederile decretului No. 1480; în consecință, făcând aplicațiunea acestui decret, tribunalul, ca și ordonanța prezidențială, a declarat nule de drept și inexistente actele de mai sus, reintegrând astfel Societatea în drepturile sale asupra depozitului de care fusese deposedată și obligând pe Banca Generală a-i restitui depozitul;

Că, reținând afacerea și judecând astfel, tribunalul, departe de a fi violat, a făcut o bună interpretare și aplicațiune a art. 2 și 3 din decret și a art. 66 bis, pr. civilă.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

JUDECATORIA OCOLULUI RURAL CAMPINA

Audiența din 7 August 1919

T. Cojenel cu W. Vinter și soc. Alianța

Cartea de judecată civilă No. 192

Autoritate de lucru judecat. — Condițiuni cerute. — Art. 1201 c. civ.

Obligația alternativă. — Alegerea debitorului în caz de executare. — Art. 1027 și 1030 c. civ.

Posesiunea ce decurge din executarea unei hotărâri judecătorești. Acte de violență. — Art. 31 l. j. o. și 1426 c. civ.

1.— Cererei de a doua întemeiată pe detențiunea fără titlu, pentru caz de violență (art. 31 l. j. o. penultim alineat), nu i se poate opune autoritatea lucrului judecat al altei cereri ce se întemeiază pe un contract de închiriere și pe dispozițiunile decretului-lege No. 1480/917, fiind că se bazează pe altă cauză juridică.

2.— Debitorul care și-a executat un punct al obligațiunii alternative dintr-o hotărâre judecătorească definitivă, e liberat față de creditorul din acea hotărâre.

3.— Posesiunea ce decurge din executarea unei hotărâri, nu poate fi socotită ca act de violență, de unde urmează că deposedatul nu se poate prevala de dispozițiunile penultimului alineat din art. 31 l. j. o. care nu-l dispensează decât în caz de violență de totalitatea condițiilor exercitării acțiunilor posesorii.

S'a prezentat reclamantul cu d-l avocat I. Pardos și pârâta prin d-l avocat Gh. Dumitrescu.

Judecata,

Asupra chestiunii dacă în speță se poate opune autoritatea lucrului judecat.

Având în vedere că prin petiția adresată Primului Președinte al Trib. Prahova la 15 Iulie 1918, reclamantul de azi T. Cojenel cere să fie repus, prin ordonanța Președințială, în posesia imobilului închiriat de la Ralița Bărbulescu, contra lui W. Winter și a Soc. Alianța, — întemeindu-și cererea pe dispoziția decretului-lege No. 1480/917 de anularea actelor samavolnicești ale inamicului ocupant;

Având în vedere că prin acțiunea de azi, același reclamant cere pârâtei Soc. Alianța, liniștită și neturburată posesie a arătatului imobil, desvôltând în debateri că se întemeiază pe dispozițiunile art. 31 l. j. o. penultim alineat și 1426 c. civ.

Considerând deci că există identitate de per-

soane în aceeași calitate, și de obicei între ambele acțiuni;

Considerând însă că reclamantul bazându-și prima cerere pe contractul său de închiriere și dispozițiunile decretului-lege 1480/917, iar pe cea de a doua pe detențiunea imobilului turburată prin forță, detențiune căreia art. 31 penultim alineat l. j. o. nu-i cere nici un titlu pentru apărarea sa contra actelor de violență, cum și pe art. 1426 c. civ. cu sediul probelor cu totul în altă materie a dreptului, — nu-și întemeiază cererea de a doua pe aceeași cauză juridică ca în cea dintâi, — și că deci fără a mai discuta dacă ordonanța președințială e sau nu definitivă, constată că prima cerere bazată pe o altă cauză nu poate fi opusă de lucru judecat.

Pentru aceste motive:

Constată că nu e autoritate de lucru judecat și respinge primul incident al pârâtei.

Judecata,

Asupra chestiunii dacă acțiunea reclamantului e admisibilă sau nu.

Având în vedere actele depuse la dosar cum și susținerile părților din care se constată în fapt că: la 23 Aprilie 1912, reclamantul T. Cojenel închiriaza pe cinci ani de la Ralița Bărbulescu un imobil din Câmpina, str. Carol I, cu preț de 200 lei anual. Mobilizat la 1 Oct. 1916, reclamantul pleacă la regiment lăsând casa în parte subînchiriată și în parte mobilată de el. Apoi reintors acasă în Septembrie 1917, găsește imobilul ocupat de un strein W. Winter, și acționând în judecată pe proprietară obține, după cererea sa, prin hotărâre definitivă, repunerea în posesia imobilului până la un an după încheierea păcei generale, ori în caz de refuz al proprietarei de a-i pune imobilul la dispoziție, suma de 400 lei cu titlu de daune. Executându-se această hotărâre se expulzează din imobil Soc. Alianța, pe care o găsește acolo în baza unui alt contract de închiriere al proprietarei făcut la 23 Aprilie 1919; dar prin sentința Trib. Prahova No. 298 din 10 Iunie 1919, dată în contestația Soc. Alianța, toate actele de executare făcute cu această ocaziune sunt anulate, și Societatea contestatoare e repusă în posesia imobilului din care fusese expulzată. Puțin timp după aceasta și fără să mai fi intervenit vreun alt act de executare, Ralița Bărbulescu depune suma de 400 lei ce reprezintă obligațiunea ei bănească și spesele de instanță din hotărârea ce se execută, și face cunoscut aceasta lui T. Cojenel, prin notificare înmănată prin Corpul Portăreilor Prahova la 23 Iunie 1919.

Iar în drept:

Considerând că hotărârea judecătorească definitivă dintre T. Cojenel și Ralița Bărbulescu (cartea de judecată civilă No. 97/918 modificată în parte prin sentința Trib. Prahova, dată în apel, No. 109/919) tranșează definitiv litigiul dintre părți în sensul că: «obligă pe Ralița Bărbulescu să pună la dispoziția lui T. Cojenel imobilul din Câmpina str. Carol No. până la un an după pacea generală, ori, în caz de refuz, să-i plătească 400 lei cu titlu de daune»;

Considerând că obligațiunea de a preda un lucru, ori în caz contrar a plăti o sumă de bani, e o obligație alternativă, sau disjunctivă, în care alegerea e a debitorului și în care îndeplinirea uneia

din punctele condamnățiunii, stinge pentru creditor dreptul de a-și mai urmări debitorul pentru cellalt punct al alternativei;

Că această obligație alternativă devine simplă și în caz când unul din lucruri nu mai poate fi predat chiar prin culpa debitorului (art. 1030 c. c.);

Considerând că prin închirierea către Societatea Alianța a imobilului, a cărui predare forma un punct al alternativei, debitoarea și-a exercitat un drept legat, manifestându-și vădit intențiunea de a transforma obligațiunea alternativă, în obligațiunea simplă a plății sumelor de bani la care era condamnată (art. 1027 c. c.);

Că depunând această sumă la dispoziția creditorului său, s'a liberat de orice obligațiune față de el, răpindu-i prin aceasta definitiv, orice drept și orice titlu asupra imobilului ce'l închiriasse altă dată și orice creanță asupra ei;

Considerând că reclamantul pierzând drepturile de chirie al imobilului Răliței Bărbulescu, nu se mai poate prezenta cu acest titlu în nici o acțiune referitoare la acest imobil, și că prin urmare e inadmisibil să mai poată exercita drepturile conferite locatarului prin art. 1426 c. c.;

Că, deci, din acest punct de vedere acțiunea se urmează a fi privită ca inadmisibilă;

Considerând că în ce privește detențiunea nebazată pe vre-un titlu, de a cărei deposedare prin violență reclamantul se plânge (art. 31 l. j. o. penultim alinial), din acele dela dosar se constată că, Societatea pârâtă își întemeiază posesiunea ei pe o hotărâre judecătorească definitivă (sentința civilă a Trib. Prahova No. 293/919);

Considerând că exercitarea unui drept decurgând dintr-o hotărâre judecătorească neputând fi socotită ca act de violență, nu se mai poate intra nici în cercetarea acestei deposedări și deci acțiunea reclamantului bazată de rândul acesta pe o stare de fapt, a cărei singură condițiune nu se îndeplinește, urmează să fie respinsă și din acest punct de vedere;

Că, prin urmare, singurile temeiuri de drept ale acțiunii reclamantului nefiind admisibile, urmează ca aceasta să fie respinsă, ca atare;

Apreciind și spesele de instanță judecata le fixează la suma de lei una sută, fără condamnățiunea art. 93 l. j. o. întru cât reaua credință a reclamantului nu se dovedește.

Pentru aceste motive, judecata, respinge ca inadmisibilă acțiunea.

Judecător, (s) G. Budiș.

Grefier, (s.) Postelnicu

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. III.
Audiența de la 11 Iulie 1919

Președinția D-lui N. C. SCHINA, Președinte

Societatea minieră anonimă «Carbon» cu Ministerul Public

Deciz'a comercială No. 38

Societate comercială constituită sub ocupațiunea dușmană, având unul din membrii fondatori supus al unei țări dușmane. — Punerea sub administrație forțată. — Chestiune de apreciere, (Art. 5 al. b, legea din 22 Decembrie 1916).

Societățile pe acțiuni sau de orice fel, constituite în țară după legile românești, se vor putea considera ca străine dacă vor avea unul din fondatori,

din membrii consiliului de administrație sau din censori, supus al unei țări cu care România se găsește în stare de război. Rămâne însă la aprecierea justiției să constate dacă partea contributivă a fondatorului supus al unei țări dușmane poate să imprime sau nu un caracter străin societății.

În speță, contribuția membrului fondator la soc. «Carbon» fiind destul de însemnată, acoperind ¹/₁₀ parte din capitalul social și fiind de natură să imprime numitei societăți un caracter străin în sensul legii, dacă mai cu seamă se are în vedere că această societate a fost fondată în timpul ocupațiunii dușmane a țării cu cea mai mare parte a capitalului subscris de foștii supuși ai statelor dușmane României, în scopul de a exploata terenuri miniere, reușind să achiziționeze, cu formele îngăduite sub ocupațiunea inamică, terenuri însemnate, ea nu poate fi socotită conform art. 5 al. b, decât ca o societate străină, — deci bine pusă sub administrație forțată.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de societatea minieră anonimă «Carbon», cu sediul în București, cu petiția înreg. la No. 509/918 în contra ordonanței No. 840 din 30 Ianuarie 1919 a primului președinte al trib. Ilfov s. I comercială, prin care s'a admis cererea primului procuror de pe lângă trib. Ilfov și s'a ordonat punerea sub administrația justiției a zisei societăți;

Având în vedere concluziunile puse în cauză de societatea apelantă în sensul concluziunilor scrise, aflate la dosar, ordonanța apelată și celelalte lucrări și acte dela dosar;

Având în vedere că ordonanța apelată motivează dispozițiunea ce a luat pe faptul că societatea «Carbon» este constituită cu capital străin, aparținând supușilor unor State cu care România se găsește în stare de război și întemeiază constatările ei de fapt pe actele depuse de societate și pe adresa informativă a Ministerului Industriei și Comerțului aflată la dosar;

Având în vedere că legea din 22 Decembrie 1916, relativă la supușii Statelor cu care România se găsește în stare de război și bunurile acestora, pe baza căreia s'a dat ordonanța apelată, vizează, între altele, societățile pe acțiuni sau de orice fel, constituite în țară după legile românești, care au un caracter străin și al căror capital este în parte sau în total străin, față de cari societăți, legea, în vederea ocrotirii intereselor economice ale țării, a ordonat să se ia măsuri de administrație sau lichidare forțată pe calea justiției;

Considerând că prin art. 5 punctul b), relativ la aceste societăți, se lămurește: că se va putea considera ca străină orice societate, care va avea unul din fondatori, din membrii consiliului de administrație, sau din censori, supus al unei țări cu care România se găsește în stare de război, iar din explicațiunile date de propunătorul legii în Parlament, rezultă că este de aprecierea justiției să constate dacă partea contributivă a a fondatorului supus al unei țări dușmane poate să imprime un caracter străin societății;

Considerând că, din examinarea actelor depuse la dosar, reiese că societatea «Carbon» a fost constituită în București în anul 1913, în timpul ocupațiunii dușmane, și că din capitalul de 2 milioane, cu care s'a fondat societatea, ³/₈ părți aparțin unui român (N. Băr-

bulesen) și la 2 naturalizați români (L. Margulies și I. M. Pinchas), restul de $\frac{5}{8}$ părți fiind subscris de străini supuși ai Statelor cu care România se găsea în acel timp în stare de război; că, ulterior, prin desmembrarea imperiului Austro-Ungariei se constată că doi dintre fondatori (I. Schlesinger și dr. I. Schrenk) au devenit supuși ai noulor State cehoslovace și polon, aliate României, iar unul (Ad. Bernhardt) a devenit supus român prin indigenatul ce posedă în una din comunele Bucovinei anexată României;

Considerând, însă, că această societate are printre membrii ei fondatori și pe P. Margulies, care este necontestat supus otoman, cu o contribuție de 200.000 lei, astfel că conform dispozițiilor susmenționate ale legii în chestiune, societatea apelantă se poate considera ca străină;

Considerând că contribuția numitului fondator este destul de însemnată, acoperind a zecea parte a capitalului social și este de natură să imprime societății un caracter străin în sensul legii, dacă se ține seamă că această societate este fondată în timpul ocupației dușmane a țării cu cea mai mare parte a capitalului subscris de foștii supuși ai Statelor dușmane României;

Considerând că, în aprecierea sa, Curtea ține seamă și de împrejurarea că societatea apelantă constituită în condițiunile vorbite, a investit capitalul său într-o întreprindere care atinge unul din interesele economice de primul ordin ale țării: exploatarea de terenuri miniere, și că în acest scop a reușit să achiziționeze, cu formele îngăduite sub ocupația inamică, terenuri însemnate în țară, întrecând 3 părți din suprafața permisă ca maximă de legea minelor, pe care a ținut să le dobândească plătindu-le cu prețuri exagerate, după cum singură recunoaște prin concluziunile sale, ceea ce denotă din partea societății intențiuni de acaparare păgubitoare economiei generale a țării;

Considerând dar că, față de cele expuse, Curtea găsește că apelul societății societății «Carbon» este nefondat și urmează a fi respins ca atare, menținându-se astfel ordonanța prezidențială apelată;

Pentru aceste motive, Curtea, în unire cu concluziunile d-lui procuror general, respinge apelul.

(ss) N. C. Schina, I. Dimancea, Gr. Conduratu.

Grefier, (s) Siligeanu.

TRIBUNALUL TELEORMAN SECȚIA I

Audiența din 26 Iunie 1919

Președinția D-lui **TRAIAN ALEXANDRESCU** Prim-Președinte

G. N. Dumitriu, avocat, cu Nicolae Capră

Sentința civilă No. 149

Contract de locațiune de servicii profesionale. Desființarea lui prin voința unică a uneia din părți în mod arbitrar. Respectarea obligațiilor stipulate. — Art. 21 legea Corpului de avocați.

Convențiunea intervenită între un avocat și clientul său este un contract de locațiune de servicii profesionale care, ca orice convențiune bilaterală, nu poate fi desființată prin voința unică a uneia sau alteia dintre contractanți, căci nici un principiu de drept nu permite substituirea arbitrarului individual motivelor legale de desființare a contractelor, cari sunt: acordul comun al părților sau cauzele autorizate de lege.

Dacă regulamentul raporturilor de muncă manuală dintre patronat și clasa muncitoare face obiectul solicității tutelare a legislației și jurisprudenței, neadmițându-se desființarea contractului de muncă, în mod intempestiv din partea patronului, această concepție trebuie să se găsească și la baza raporturilor, cari rezultă din locațiunea muncii intelectuale; ca atare, această faptă constituie un act abuziv și o atingere adusă personalității omenești a cărui manifestare concretă este.

Prin urmare, cererea făcută de un avocat, care a prestat serviciile sale pentru un client, de a i se plăti ono-

variul, este admisibilă, chiar când a fost înlocuit în mod arbitrar prin alt avocat.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea introdusă conform art. 21 din legea pentru organizarea corpului de avocați, prin petițiunea înreg. la No. 3310/919 de către reclamantul G. P. Dimitriu, avocat din T. Măgurele, contra lui Nicolae Capră, proprietar, din comuna Adăncești, având de obiect obligarea acestuia din urmă la suma de 22000 lei, care reprezintă onorariul ce i se cuvine ca avocat pentru un proces în care a fost angajat de părât;

Considerând că din desbaterile urmate, cât și din actele aflate la dosarul cauzei, rezultă că reclamantul a convenit cu părâtul spre a susține, într-un proces corecțional intentat pentru delictul de abuz de încredere lui Mihail Sipsomo și Bernard Grill, interesele locuitorilor Manolache Buică și Marin Petcu, cari figurau ca reclamant și cărora inculpații le-ar fi luat suma de 22000 lei ce le fusese încredințată în scopul de a cumpăra moșia Atârnați;

Având în vedere că reclamantul introducând acțiunea, iar la termenul fixat procesul neputându-se judeca din cauză că unul dintre inculpați era mobilizat, afacerea a fost amânată fără dată, conform dispozițiilor art. 2 din legea autorizând luarea de măsuri excepționale;

Că, după reîntoarcerea sa din Moldova, unde fusese mobilizat, reclamantul a constatat că părâtul l-a înlocuit printr-un alt avocat, cu toate că afacerea fusese amânată fără termen și nu se putea deci judeca și fără ca, în același timp, să aibă a-i imputa vre o culpă sau neglijență profesională;

Considerând că nu se contestă de părât faptul că a recurs la serviciile profesionale ale reclamantului și că ulterior a revenit asupra acestui angajament, adresându-se unui alt avocat și nici nu se face dovada vreunei împrejurări care ar putea constitui o explicație a procedurii părâtului;

Având în vedere că natura convențiunii intervenite între un avocat și clientul său, este un contract de locațiune de servicii profesionale, care, ca orice convențiune bilaterală, nu poate fi desființată prin voința unică a unuia sau altuia dintre contractanți, căci nici un principiu de drept nu permite substituirea arbitrarului individual motivelor legale de desființare a contractelor cari sunt: acordul comun al părților sau cauzele autorizate de lege;

Considerând că dacă reglementarea raporturilor de muncă manuală dintre patronat și clasa muncitoare face obiectul solicității tutelare a legislației și jurisprudenței, neadmițându-se desființarea contractului de muncă, în mod intempestiv, din partea patronului, această concepțiune trebuie să se găsească și la baza raporturilor cari rezultă din locațiunea muncii intelectuale, cu deosebire în epoca actuală, când asistăm la fenomenul anormal al proletarizării intelectualilor și la crearea unor situațiuni privilegiate pentru unii, cari nu au de partea lor decât avantajul nașterii, împrejurările favorabile ale vieții sau o îndrăzneală mai mult sau mai puțin scrupuloasă;

Având în vedere că, în orice altă alcătuire socială sănătoasă, munca trebuie să fie obiectul de respect al tututor, iar încălcarea drepturilor cari derivă dintr-ansa urmează să fie privită ca un act abuziv și o atingere adusă personalității omenești a cărei manifestare concretă este;

Considerând că Tribunalul apreciază că suma de opt mii de lei reprezintă echivalentul drepturilor ce rezultă pentru reclamant din angajamentul făcut cu părâtul N. Capră, luând ca normă, pentru determinarea ei, cuantumul valorii procesului pentru a cărui susținere reclamantul și-a oferit și prestat în parte serviciile sale

și însemnătatea acestor servicii în raport cu calitățile sale profesionale, calități socotite de Tribunal ca fiind ale unui conștiincios profesionist.

Pentru aceste motive, redactate de D. prim-președinte Traian Alexandrescu, Tribunalul admite în parte acțiunea, etc.

(ss) Traian Alexandrescu, George A. Mincu.

p. Grefier (ss) T. Ispășescu.

NOTĂ. — Înaintea Tribunalului Teleorman a venit următoarea speță: Nicolae Capră angajează pe avocatul G. N. Dumitriu ca să-i susțină un proces penal, iar cel dintâi, fără nici un temei justificat, substituie celui de al doilea un alt avocat.

Necontestabil că ne găsim în fața unui contract de locațiune de serviciu (*locatio operarum*), care este supus principiilor generale din materia contractelor (art. 969 cod. civ.).

Însă conform art. 1075 c. civ. din contract decurgând o obligație de a face sau a nu face ceva, desființarea contractului prin voința arbitrară uneia din părți—nu dă dreptul celeilalte părți de a cere executarea obligației la care s'a obligat prin contract, ci la daune-interese (Vezi *D. Alexandresco*. Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil Român. Tom. IX Cap. V: *Despre locația lucrărilor* p. 250 și autorii citați în notă).

Ori tribunalul nu face decât aplicațiunea primului principiu din art. 969 cod. civil — și bazându-se pe o argumentare mai mult de stil, nu face și aplicațiunea principiului înscris în

art. 1075 c. c.; ci obligă pe partea care a desființat contractul în mod intempestiv, de a executa obligațiunea ce decurge din contract — reducând-o la «echivalentul drepturilor ce rezultă pentru reclamant din angajamentul făcut cu pârâtatul» (!)... -

Nu înțelegem de ce această reducere — odată ce prin angajamentul luat de pârât, se fixase cuantumul sumei ce reprezintă onorariul pentru serviciul de avocat.

Oăci una din două: ori, contractul era desființat în mod arbitrar de una din părți, și deci partea în culpă rămâne față de cealaltă responsabilă de daune-interese, ori, contractul nu poate fi considerat ca desființat — și atunci partea care a executat are dreptul de a cere celeilalte părți să-și îndeplinească în mod integral contra prestația.

Prin urmare, în speța de față, chestiunea nu se putea rezolvi decât pe temeiul art. 969 și 1075 c. c. acordându-se daune-interese părții, care a fost lezată prin desființarea contractului de către cealaltă parte, într'un mod abuziv și nejustificat.

Chestiunea prezentându-se dinaintea C. de apel București, secția II-a, prin decizia No. 146 din 18 Oct. 1919, s'a adoptat faptele și motivele din sentința apelată, reducându-se prin apreciere suma de la 8000, cât fixase Trib., la 5000 lei.

E. C. DECUSARA

Dr. în drept de la Paris, Șeful Statisticii Judiciare

REZUMATELE JURISPRUDENTEI

— CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE —

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelantă, Lory Grünberg.

Intimat, Adolf Grünberg.

Sechestrul asigurător. — Creditor dotal. — Căsătorie încă nedesfăcută. — Neadmisibilitatea sechestrului asigurător. — (Art. 613, 616 al. 1 și 2 pr. civ. și art. 1271 cod. civ.).

a) Din contextul articolelor 613 și 616 pr. civ. rezultă că orice creditor a cărui creanță este constatată prin act scris și este ajunsă la termen, va putea, odată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună un sechestrul asigurător pe imobilele datornicului; și chiar când nu sunt ajunse la termen, sechestrul poate fi încuviințat, în cazurile prevăzute de art. 616 al. 1 și 2 pr. civ.;

Din termenii în cari sunt redactate sus citatele articole, reze că acest drept îl au numai creditorii.

b) După dispozițiunile art. 1271 cod. civ. obligația de restituire a dotei ia naștere sau prin desfacerea căsătoriei sau prin separațiunea de patrimoniu sau prin absența unuia din soți;

Din moment ce căsătoria nu e desfăcută — soții fiind încă în divorț, ca în speță — obligația soțului de a restitui dota nu s'a născut și deci nici soția n'a căpătat calitatea de creditor, pentru a avea dreptul să ia măsurile pentru

asigurarea realizării pretențiunilor ce le-ar avea contra soțului și nu poate deci beneficia nici de privilegiul prevăzut de art. 613 și 616, al. 1 și 2 pr. civ.

(Curtea de Apel Buc. secția I, decizia civilă No. 127 din 9 Oct. 1919 prin care s'a respins apelul contra sentinței Tribunalului Ilfov S. Not. No. 66/919).

SECȚIA II

Apelantă, Lazăr Veber.

Intimat, Ministerul de Justiție.

Teritoriu anexat. — Naționalitate. — Străin născut în teritoriul anexat (Bucovina), dar domiciliind în România. — Dacă a putut dobândi calitatea de cetățean român față cu decretul-lege al Statului român 3744 din 19 Dec. 1918 pentru anexiunea Bucovinei?

a) Statele dobândesc suveranitatea teritoriilor prin ocupațiune, prin prescripțiune sau prin tratate. Faptul brut al cuceririi nu mai este astăzi considerat un mod legitim de achizițiune.

Prin ocupațiune nu se înțelege în practica internațională posesiunea, adică ocupațiunea de fapt a unui teritoriu aparținând unui alt stat, ci ocuparea unor teritorii, cari nu aparțin nici unui stat, — ipoteză greu de admis pentru Europa.

Prescripțiunea este generalmente admisă ca un mod

regulat de a dobândi proprietatea de la un stat la stat; totuși în fapt se aplică extrem de rar...

Prin urmare *tratatele* constituie modul regulat de transmisiune a suveranității naționale asupra unui teritoriu aparținând unui alt stat suveran.

Tratatele intervin de obicei în urma conflictelor armate și numai din ele decurg anexiuni sau cesiuni (desmembrări) de teritorii; iar drepturile noi — între care și schimbarea naționalității, nu devin valabile și legale de cât cu acceptarea condițiilor stipulate în convențiune—tratat.

Teritoriul cedat—fie el în fapt sub dominațiunea statului anexat sau cessionar, rămâne tot sub suveranitatea statului cedant sau anexat și locuitorii lui își conservă naționalitatea lor.

Anexiunea de teritorii — fie că s'a făcut voluntară, (prin plebiscit), fie involuntară (prin război) — nu devine valabilă decât prin ratificarea tratatului; până atunci; totul constituie numai o stare de fapt, fără caracter legal și obligatoriu.

Prin urmare—*pendente conditione*—supuși teritoriului anexat de fapt, își conservă naționalitatea lor.

Numai la semnarea sau ratificarea tratatului, cetățenii teritoriului anexat sau cedat, vor putea, în condițiile expres stipulate în acel tratat, să-și exercite dreptul lor de obținere, în ceea ce privește naționalitatea ce vrea să adopte și aceasta pentru respectul libertății individuale și în virtutea principiului juridic că: orice schimbare de naționalitate, implică consimțământul neechivoc al celor interesați.

Prin urmare, ceea ce conferă naționalitatea română sau ridică pe aceea străină, adică aceea ce operează validitatea transmisiunii naționalității supușilor străini, nu este decretul-lege dat de guvernul român, ci încheierea tratatului de pace, care este acceptarea și consacrarea drepturilor noastre asupra noilor teritorii românești.

b) Chiar dacă s'ar admite că prin anexiune s'ar putea desnaționaliza supușii teritoriului cedat, totuși această desnaționalizare n'ar putea atinge decât pe indivizii originari, (nativi) ai teritoriului anexat, cari sunt domiciliați efectiv acolo — (în Bucovina).

Prin urmare anexiunea nu poate conferi naționalitatea unuia născut în țara anexată, dar care n'a domiciliat nici odată acolo, — ci în România. (*Curtea de Apel București, secția II, decizia civilă No. 123 bis din 4 Septembrie 1919, prin care s'a respins apelul contra ordonanței prezidențiale a Trib. Prahova No. 3421 din 29 Martie 1919*).

Notă. — În sens contrariu interesanta opinie a d-lui consilier Cogălniceanu. Vom publica cu altă ocazie în extenso această importantă deciziune, însoțită de o *Notă* a distinsului nostru colaborator D-l Alfred Juvara, care a adnotat în *Curierul Judiciar* No. 27—28, decizia Curții de apel București s. III No. 100/919, în cazul analog al D-lui Goldberger. — (N. R.)

SECȚIA III

Apelant, Ministerul de Domenii prin D. avocat Em. Antonescu.

Intimat, Societatea „Gr. A. Filiti, S. Dutour et Comp.», prin D-nii avocați Pantazi și C. Dumitriu.

Societate minieră. — Anularea ei. — Autoritate de lucru judecat „erga omnes“. — Terții. — Drepturi câștigate. — Decretul - lege 1480 și 3603/918.

În drept, sentințele judecătorești cari creează o stare de drept sau cari fac să înceteze o stare de drept

existentă, prin excepție dela regula relativității lucrului judecat, au efect nu numai față de părțile cari au figurat în proces, dar *erga-omnes*; astfel dar, hotărîrea judecătorească care, în speță, declară anularea unei societăți, va avea efect *erga-omnes*.

O asemenea hotărîre nu va produce efectele sale pentru trecut, adică nu poate atinge drepturile câștigate ale terților, însă pentru viitor ea își va produce efectele sale *erga-omnes*.

Sentința pentru declararea nulității societății fiind dată ulterior decretului-lege No. 3603 din 1918, pe baza decretului-lege 1480, actele nule de drept și neexistente nu pot produce nici un efect și deci nu se atinge drepturile câștigate ale Statului (M. Domenii) la administrare și folosință, aceste drepturi ale lui fiind născute posterior; odată cu decretul-lege 3603/1918.

Prin urmare, după spiritul în care au fost date decretule-legi 1480 și 3603, rezultă în speță, că decretul-lege 3603 nu poate fi aplicabil; în adevăr, decretul-lege 1480 a fost dat în spiritul de a ocroti pe români și aliații spoliați direct sau indirect de către inamicul ocupant, recunoscându-le dreptul de a obține de la justiție desființarea actului de spoliatiune și reintrarea lor în drepturile ce aveau înainte de săvârșirea acestor acte; or, această protecțiune ar rămâne iluzorie dacă, după ce actul s'a anulat, Statul, în virtutea decretului-lege, 3603 ar cere un drept de administrare și folosință.

După art. 1 din decretul-lege 3603 care se exprimă: «Toate bunurile cari formează obiectul» expresiunea «formează» implică ideea că actul juridic vizat încă există.

Prin urmare, Societatea «Gr. A. Filiti, S. Dutour et Comp.» nu cade sub prevederile decretului-lege 3603/918. (*Curtea de apel București, s. III, decizia civilă No. 113 din 24 Sept. 1919, prin care s'a respins apelul contra sentinței No. 138/919 a trib. Ilfov, secția de notariat*).

SECȚIA IV

Apelant Th. G. Pârjolescu, cotutor, asistat de d-nii avocați Baranga și N. Marinescu.

Intimat Locot. N. Cristescu și alții.

Tutelă. — Consiliu de familie. — Fixarea cheltuielilor minorilor. — Încheiere. — Omologirea ei. — Incompetența Tribunalului. — Art. 398 C. civ.

După dispozițiunile art. 398 din c. civ., Consiliul de familie este în drept să reguleze în mod suveran cheltuielile minorilor, fără ca încheierea sa, în această privință, să poată fi supusă omologării Tribunalului.

Prin urmare, tribunalul este dator să se declare incompetent, oricâteori i se cere sancționarea unui act pentru validitatea căruia intervențiunea justiției este inutilă (*Curtea apel București s. IV, decizia civilă No. 122 din 30 Septembrie 1919, prin care s'a admis apelul contra jurnalului No. 5959 al Trib. Dâmbovița secția II, din 8 Iulie 1919*).

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurrent Ministerul de Război prin D-l avocat Traian Pipos.

Intimat I. N. Moșag prin D-l avocat P. Sadoveanu.

Competință. Dacă Decretul-lege 1773 din 3 Mai 1919 a modificat dispozițiile art. 58 Pr. civilă?

În cazul când sunt mai mulți părți, reclamantul are facultatea, conform art. 58 pr. civilă, să intenteze ac-

ține, după alegere, la oricare din Tribunalele domiciliului lor, dacă are un interes vădit contra tutului, — dispoziție care nu este modificată câtuși de puțin prin decretul-lege 1773 din 3 Mai 1919, ce a avut în vedere numai procesele intentate la Iași Statului și Stăvilimentelor publice, al căror domiciliu în acel moment era fixat provizoriu acolo, din cauza împrejurărilor excepționale — în care caz competența se regulează după starea în care se găsea afacerea în momentul pornirii acțiunii, iar nu după schimbările ce se produc ulterior în cursul procesului.

Prin urmare, prima instanță fiind sesizată prin acțiunea introductivă față de doi pârâți, din care unul domiciliat la Iași, instanța de apel a făcut o justă aplicațiune a legii atunci când a respins incidentul de necompetință pe considerațiunea că instanța rămâne bine legată și că afacerea nu intră în categoria acelor prevăzute de decretul-lege 1773/919 (*Cas. I decizia 144 din 1 Iulie 1919, prin care s'a respins recursul contra jurnalului și decizii C. apel Iași I, 613/919*).

Recurent G. M. Gheorghiu prin d-l avocat P. Sado-reanu.

Intimată Direcția Liceului „Mircea cel Bătrân” prin d-l avocat I. M. Dumitrescu.

Dacă dispozițiile decretului-lege 1480 din 9 Dec. 1917 a derogat de la dreptul comun în ce privește suspendarea judecării acțiunii civile până se va pronunța instanța penală în mod definitiv asupra acțiunii publice? Soluție afirmativă. — Art. 8 pr. pen.; decretul-lege 1480/917 și art. 66 bis pr. civilă.

Ținând seamă de motivele care au determinat decretul-lege 1480/917, acest decret nu poate fi interpretat în sensul principului cunoscut că „le penal tien le civil en état”, că adică judecarea acțiunii civile, pe care decretul o pune la dispoziția celui păgubit, să se suspende până mai întâi instanța penală se va pronunța definitiv asupra acțiunii publice, căci atunci s'ar anihila efectele salutare ale decretului și s'ar eluda scopul legiuitorului, care a înțeles ca prin procedura sumară și urgentă a art. 66 bis, cei deposezați de avera sau bunurile lor, de armata de ocupațiune, să fie repuși neîntârziat în folosința drepturilor lor; ceea ce învederează că decretul sus citat a derogat de la dreptul comun cuprins în art. 8 pr. pen.

Așa dar, când instanța de fond decide că art. 8 pr. pen., nu este aplicabil, în speță, este consequentă cu scopul decretului-lege 1480/917 (*Cas. I, decizia 154 din 7 Iulie 1919, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței 73/919 a Trib. Constanța*).

SECȚIA II

Recurent Iosif Herșcovici, prin d-l avocat P. Poni.

Circumstanțe ușurătoare. — Dreptul instanței de apel de a le înlătura chiar în apelul inculpatului în cazul când nu face mai grea situația lui. — Lăsarea acestor circumstanțe ușurătoare la aprecierea judecătorilor. — Art. 60 codul penal.

Instanța de apel poate să înlătore circumstanțele ușurătoare acordate unui inculpat de prima instanță, când inculpatul a fost dat judecăței pentru două delictе și când instanța de apel îl achită pentru unul din acele delictе, întrucât prin înlăturarea circumstanțelor ușurătoare nu se face mai grea situația inculpatului prin apelul său.

(Inculpatul fusese condamnat de Tribunal la un an închisoare pentru banerută simplă și frauduloasă făcându-i-se și aplicația art. 40 și 60 c. penal, iar Curtea în apelul inculpatului, îl achită de baneruta frauduloasă iar pentru baneruta simplă îl condamnă la 6 luni închisoare corecțională, deci fără să mai facă aplicațiunea disp. art. 60 c. penal).

Acordarea unor circumstanțe ușurătoare fiind lăsată la aprecierea judecătorilor, ei nu sunt ținuti să motiveze de ce găsească că inculpatul nu merită să beneficieze de ele. (*Cas. II, decizia penală 1149 din 1 Iulie 1919, prin care s'a respins recursul contra decizii Curții de apel Iași s. II, No. 345/918*).

Recurent D. C. Popescu prin D. avocat P. Poni.

Condamnații la închisoare. — Recurs. — Condițiunile sub care urmează a se prezenta spre a-și susține recursul. — Stare de închisoare sau autorizare de liberare pe cautiune din partea instanței de fond. — Dreptul acestei instanțe de a da sau refuza o asemenea autorizare. — Apreciere suverană. — Motivare. — Art. 422 pr. pen.

Conform art. 422 pr. penală, cei condamnați la o pedeapsă privativă de libertate, nu vor fi admiși a face recurs decât când vor fi în stare de închisoare sau liberați pe cautiune.

Rațiunea acestei dispozițiuni este nu numai de a face ca cel care imploră protecțiunea justiției să înceapă prin a se supune hotărârii ce atacă în recurs, ci mai cu seamă de a împiedica pe cei condamnați la închisoare de a se sustrage dela executarea pedepsei.

Legea neprevăzând în această materie alte norme de judecată deosebite de acelea când este vorba de liberare provizorie din închisoarea preventivă, urmează că după cum înainte de condamnare judecătorii fondului au un drept de suverană apreciere asupra admiterii sau respingerei unei cereri de liberare de sub mandatul de arestare al unui deținut preventiv, ei au același drept de apreciere asupra motivelor și împrejurărilor invocate de condamnat, spre a fi admis să se prezinte liber înaintea Curții de casatie.

Admiterea liberării pe cautiune în această materie, fiind dar lăsată la facultatea judecătorilor, hotărârea lor este suficient motivată când ea enunță că s'a apreciat asupra cererii și că faptul pentru care recurentul este condamnat este destul de grav, așa că nu se poate prezenta liber la judecata recursului, căci prin aceste expresiuni se indică în deajuns că s'a ținut seamă că, în împrejurările cauzei, lăsarea în libertate a condamnatului pune în pericol executarea pedepsei. (*Cas. II, decizia penală No. 1148 din 1 Iulie 1919, prin care s'a respins recursul contra jurnalului No. 9994/916 al trib. Ilfov s. II*).

SECȚIA III

Recurent Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu-George;

Intimat G. V. Ctracol, lipsă.

Vânzare de băuturi fără brevet. — Contravențiune. — Elementele acestei Contravențiuni. Dacă profesiunea de comerciant e esențială pentru stabilirea contravențiunii? — Soluție negativă. — Exces de putere. — Casare. — Art. 1 și 16 din legea suprimării taxei de licență.

Din modul general de a se exprima al art. 1 și 16 din legea pentru suprimarea taxei de licență și înlocuirea ei prin taxa pe decaltru, rezultă că orice persoană, indiferent de calitatea sau profesiunea ei, care ar vinde băuturi spirtoase, fără a poseda brevet, e pasibilă de amendă.

Când, dar, Trib. restrânge aplicațiunea textelor de mai sus numai la persoanele comerciante și adaugă ca element constitutiv al contravențiunii condițiunea ca contravenientul să fie din aceia cari desfac obicinuit băuturi, dă o greșită interpretare ziselor texte, pe cari le violează și săvârșeste un învederat exces de putere (*Cas. III, decizia 219 din 20 Iunie 1919, prin care s'a casat sentința Trib. Tecuci 112/918*).